

Datum: 14.08.2026
Medij: Danas
Rubrika Ekonomija
Autori: Mladen Vasić
Teme: Transnafta

Napomena:
Površina: 628

Naslov: Novac za autoputeve, koridor i Osmeh Vojvodine

Strana: 14

TRAGOM: Na sledećoj sednici Skupštine Srbije pred poslanicima će se naći predlozi zakona čijim usvajanjem će se država zadužiti za novih 62,6 milijardi dinara

Novac za autoputeve, koridor i Osmeh Vojvodine

■ Za izgradnju autoputa Beograd - Zrenjanin država će podići tri kredita sa kamatnom stopom od 7,1 odsto. Ovaj autoput je prvobitno trebalo da košta 600 miliona evra, a zvanična cena objavljena 2023. godine iznosi 1,6 milijardi evra

Na sledećoj sednici Skupštine pred poslanicima će se naći predlozi zakona čijim usvajanjem će se Srbija zadužiti za novih 62,6 milijardi dinara. Radi se o kreditima za izgradnju infrastrukturnih projekata.

Pored toga, država će dati i garanciju za kredit preduzeću „Transnafta“ iz Pančeva od 14,5 milijardi dinara (123 miliona evra). Dug za koji će država garantovati namenjen je izgradnji naftovoda Srbija - Mađarska. Kamatna stopa na ovaj kredit sastoji od tromesečnog BELIBOR-a, koji je trenutno oko 4,7 odsto, uz maržu od 2,5 odsto. Za ovaj naftovod predviđen je maksimalni kapacitet od 5,5 miliona tona sirove nafte godišnje.

Za izgradnju autoputa Beograd - Zrenjanin država će podići tri kredita. Jedan od njih je kod Unikredit banke u visini od 13 milijardi dinara (111 miliona evra), drugi kod banke Inteza od pet milijardi (42 miliona evra) i treći kod NLB banke u visini od tri milijarde dinara (25 miliona evra).

Za ove kredite država će plaćati kamatnu stopu u visini

tromesečnog BELIBOR-a uvećanu za 2,4 odsto, što u ovom trenutku predstavlja kamatnu stopu od 7,1 odsto.

Sredstva koja će Republika Srbija dobiti zaduživanjem biće korišćena za deonicu autoputa Beograd - Zrenjanin od početne tačke do sedmog kilometra, od sedmog do jedanaestog kilometra, kao i za radove od 52. do 67. kilometra.

Kako navodi Forbs, ovaj autoput je prvobitno trebalo da košta 600 miliona evra, kako je najavljeno 2020. godine, a zvanična cena objavljena je 2023. godine i ona iznosi 1,6 milijardi evra.

Fiskalni savet je 2024. godine naveo i primer ovog autoputa kao primer „snažnog probijanja inicijalno očekivane vrednosti cene radova“ izražavajući sumnju da poskupljenje materijala ili promena trase o kojoj se govorilo može dovesti do udvostručavanja cene izgradnje.

Prema odgovoru Ministarstva finansija Forbsu sredstva iz tri nova kredita korišće se isključivo za finansiranje prve

faze gradnje auto-puta. Ta prva faza obuhvata delove prve deonice od Beograda do Zrenjanina.

„Konkretno, sredstva iz tri nova kredita korišće se za poddeonicu 1, za deo od početne tačke planiranog auto-puta do sedmog kilometra, i sto metara. Tu su uključeni asfaltni radovi i gornji stroj, saobraćajna signalizacija, javna rasveta, telekomunikacione instalacije, uređenje terena, zidovi za zaštitu od buke, obalotvrde na mostovima i mostovska kanalizacija“, ističu oni.

Još jedan od projekata za koji će se država zadužiti je izgradnja brze saobraćajnice na deonici Požarevac - Golubac. Kredit iznosi pet milijardi dinara, sa istom kamatnom stopom kao i kod kredita za autoput Beograd - Zrenjanin, tromesečni BELIBOR uz maržu od 2,4 odsto.

Ova deonica deo je Dunavskog koridora, a predsednik Republike Aleksandar Vučić krajem novembra 2024. godine, tokom obilaska ovog autoputa, najavio je da će deonica od Velikog Gradišta do Golupca biti otvorena do kraja 2024, a ceo Dunavski koridor do kraja 2025. godine.

„A za sve druge ljude, samo da znaju da je do kraja 2025. godine cela brza saobraćajnica do Velikog Gradišta i Golupca gotova. Dakle, neverovatna brzina, zahvalan našim građevinarima, neimarima, ovde su pola Srbi, pola stranci“, poručio je tada predsednik, prenosi Istinomer.

Zajedno sa probijanjem rokova probijaju se i budžeti. Kako navodi Nova ekonomija, vrednost ovog projekta prvobitno je trebalo da iznosi 337 miliona evra, dok je nova procena vrednosti 400 miliona evra.

Treći projekat za koji će se država zadužiti tiče se izgradnje brze saobraćajnice, tzv. „Osmeha Vojvodine“ na deonici Bački Breg - Sombor - Kikinda, a ceo projekat koštao bi 1,75 milijardi evra. Ovaj kredit od 29,6 milijardi dinara (252 miliona evra) zajednički bi obezbedili Aik banka, OTP banka, Unikredit banka i Inteza banka.

Kamata na ovaj kredit sastoji se od zbira šestomesečnog BELIBOR-a, koji danas iznosi 4,75 odsto plus marža banke od 2,4 odsto. Od ovog iznosa, Aik banka, OTP banka i Inteza daju po osam milijardi dinara (68 miliona evra), a Unikredit banka 5,6 milijardi dinara (47,8 miliona evra).

Mladen Vasić

Poslanici ne pitaju kako će novac da se vrati: Skupština Srbije

Vreme: 13.08.2026 09:16

Medij: pescanik.net

Link: <https://pescanik.net/energetska-nesigurnost-u-svetu-koji-vise-nije-normalan/>

Autori: Dmitry Pozhidaev

Teme: Nafta i naftni derivati; Rafinerija nafte Pančevo; Agencija za energetiku

Naslov: Energetska (ne)sigurnost u svetu koji više nije normalan

22735

Nekoliko nepovoljnih događaja slučajno se poklopilo usred jednog vrelog leta. Svaki od njih - suša, ratovi i sankcije - pogađa drugu slabu tačku energetskeg sistema Srbije.

Foto: Predrag Trokicić Avgust 2026: sistem pod pritiskom Avgust 2026. godine mogao bi da ostane upamćen kao još jedan mesec temperaturnih rekorda. Posle nedelja ekstremnih vrućina i suše, meteorološke prognoze ne najavljuju skoro olakšanje. Visoke temperature povećavaju potrošnju električne energije upravo u trenutku kada su hidrološki uslovi nepovoljni, a nizak vodostaj Dunava otežava rečni transport energenata. Sistem koji je nekada najveća opterećenja očekivao tokom zimskih meseci sve češće mora da se nosi i sa letnjim vrhovima potrošnje. Istovremeno, problemi dolaze i spolja. Novi ratni sukobi i nestabilnost na Bliskom istoku ponovo pokazuju koliko brzo geopolitička kriza može da se prelije na tržišta nafte i gasa, transportne pravce i cene energije hiljadama kilometara od mesta sukoba, pa tako i u Srbiji. Za Srbiju se taj globalni rizik nadovezuje na mnogo neposredniji problem: pitanje budućnosti NIS-a i Rafinerije nafte Pančevo još nije trajno rešeno. Kompanija od koje u velikoj meri zavisi domaće snabdevanje naftnim derivatima već mesecima se nalazi između američkih sankcija, ruskog vlasništva i pokušaja države da pronađe izlaz koji neće ugroziti snabdevanje tržišta. Na prvi pogled, reč je o nekoliko različitih problema koji su se neprijatno poklopili usred jednog vrelog leta: suši, niskom vodostaju, rastu potrošnje električne energije, ratu daleko od Srbije i sankcijama jednoj naftnoj kompaniji. Ali upravo je to pogrešan način da ih posmatramo. Problem nije u tome što se nekoliko nepovoljnih događaja slučajno dogodilo istovremeno. Problem je što svaki od njih pogađa drugu slabu tačku istog energetskeg sistema. Zato pitanje koje se danas postavlja nije samo kako će Srbija prebroditi još jedno vrelo leto, šta će se dogoditi sa NIS-om ili koliko će koštati sledeća geopolitička kriza. Mnogo važnije pitanje jeste koliko je srpski energetske sistem sposoban da funkcioniše u svetu u kojem su upravo takvi poremećaji sve manje izuzetak, a sve više pravilo. NIS: cena energetske zavisnosti Današnji problem NIS-a nije nastao uvođenjem američkih sankcija. Njegovi temelji postavljeni su gotovo dve decenije ranije, kada je Srbija u okviru šireg energetskeg sporazuma sa Rusijom prodala 51 odsto Naftne industrije Srbije ruskom Gazprom njeftu. Time je država prepustila većinsku kontrolu nad kompanijom koja nije bila samo još jedno veliko preduzeće, već praktično čitav jedan segment nacionalne energetske infrastrukture: preradu nafte, najveći deo domaćeg tržišta naftnih derivata i jedinu aktivnu rafineriju u zemlji. Problem koji su američke sankcije otvorile početkom 2025. danas je, međutim, mnogo konkretniji. Taj aranžman dugo je mogao da izgleda kao relativno uspešan kompromis. NIS je nakon privatizacije modernizovan, a u Rafineriju Pančevo od 2009. uloženo je više od 1,4 milijarde evra. Danas je to tehnološki moderna rafinerija, projektovanog kapaciteta od 4,8 miliona tona godišnje, sposobna da proizvodi goriva evropskog kvaliteta. Problem, dakle, nije u tome što Srbija nema rafineriju ili što u nju nije investirala. Problem je upravo suprotan: ima veoma važnu i modernu rafineriju od koje je postala izuzetno zavisna. Ta zavisnost dugo nije predstavljala neposredan problem. Dok je ruska energija bila normalan deo evropskeg energetskeg tržišta, a politički odnosi Srbije sa Moskvom predstavljani kao dodatna garancija sigurnosti snabdevanja, vlasnička struktura NIS-a mogla je čak da izgleda kao prednost. Rat u Ukrajini promenio je tu računicu. Kada su Sjedinjene Države početkom 2025.

Vreme: 13.08.2026 09:16

Medij: pescanik.net

Link: <https://pescanik.net/energetska-nesigurnost-u-svetu-koji-vise-nije-normalan/>

Autori: Dmitry Pozhidaev

Teme: Nafta i naftni derivati; Rafinerija nafte Pančevo; Agencija za energetiku

Naslov: Energetska (ne)sigurnost u svetu koji više nije normalan

sankcionisale NIS u okviru šireg paketa mera protiv ruskog energetskog sektora, Srbija se našla u neobičnoj situaciji. Nije bila predmet sankcija, nije vodila rat i nije odlučivala o ruskoj energetskoj politici, ali je normalno funkcionisanje ključnog dela njenog energetskog sistema počelo da zavisi od odluka američkog Ministarstva finansija, pregovora sa ruskim vlasnicima i spremnosti drugih kompanija i država da posluju sa NIS-om. Tokom 2025. taj problem je privremeno odlagan nizom američkih licenci. Krajem godine, međutim, pokazalo se šta se događa kada takvo privremeno rešenje prestane da funkcioniše. Zbog nemogućnosti redovnog dopremanja sirove nafte, Rafinerija Pančevo obustavila je preradu. Proizvodnja je ponovo pokrenuta početkom 2026. tek nakon nove privremene licence američke Kancelarije za kontrolu strane imovine (OFAC), koja je omogućila obnovu uvoza sirove nafte preko JANAF-a. Time je ono što je godinama izgledalo kao apstraktan geopolitički rizik prvi put postalo sasvim konkretan problem snabdevanja. U međuvremenu se traži trajnije vlasničko rešenje. Mađarski MOL pregovara o preuzimanju ruskog udela, dok je Srbija dogovorila mogućnost da svoj udeo poveća za dodatnih pet procentnih poena. U junu je Vlada Srbije sa MOL-om potpisala i sporazum kojim se, ukoliko transakcija bude završena, predviđaju veći uticaj države na upravljanje NIS-om i garancije nastavka rada Rafinerije Pančevo. Ali sama činjenica da se o budućnosti kompanije već toliko dugo pregovara pod pritiskom sankcija pokazuje koliko je manevarski prostor Srbije ograničen. Još je važnije što se ovog leta pokazala slabost naizgled očigledne alternative: ako rafinerija ne može da radi, gorivo će se jednostavno uvoziti. Rekordno nizak vodostaj Dunava drastično je ograničio rečni transport, pa je tokom jula uvoz goriva pao na svega 30-40% uobičajenog kapaciteta. Deo transporta morao je da bude preusmeren na železnicu i drumske pravce, uz veće troškove. Tako su dve sasvim različite krize, američke sankcije ruskim energetskim kompanijama i ekstremno nizak vodostaj Dunava, proizvele gotovo isti zaključak. Srbija ima alternativne pravce snabdevanja, ali nema mnogo stvarnih rezervnih opcija kada nekoliko ključnih karika sistema istovremeno zakaže. Zato rasprava o NIS-u ne bi trebalo da se svede na pitanje ko će na kraju kupiti ruski paket akcija. Promena vlasnika može rešiti neposredni problem sankcija, ali sama po sebi ne rešava problem koji su sankcije razotkrile. Srbija je tokom decenija koncentrisala preradu nafte u jednoj rafineriji, veliki deo tržišta u jednoj kompaniji i dopremanje sirove nafte oko ograničenog broja transportnih pravaca. Kada jedna od tih karika postane politički, tehnički ili klimatski problem, država odjednom otkriva koliko malo manevarskog prostora zapravo ima. U tom smislu, NIS je više od pitanja jednog uspešnog ili neuspešnog privatizacionog aranžmana. On otvara mnogo šire pitanje koje danas sebi postavljaju gotovo sve evropske zemlje: koliko energetske zavisnosti predstavlja razumnu cenu ekonomske efikasnosti, a kada ona postaje strateška ranjivost? Lako je, sa današnje distance, zaključiti da je Srbija morala da ima više rafinerija, više dobavljača, više naftovoda i nekoliko potpuno nezavisnih pravaca snabdevanja. Za malu ekonomiju to nikada nije bila naročito realistična opcija. Rafinerije zahtevaju ogromna ulaganja i veliko tržište da bi poslovale efikasno, pa koncentracija prerade u Pančevu sama po sebi nije nikakva srpska anomalija. Energetska sigurnost ne može se graditi tako što će država održavati duplikat svake skupe infrastrukture za slučaj da se jednog dana pojavi kriza. Štaviše, Srbija nije bila usamljena ni u proceni da dugoročni odnos sa Rusijom može predstavljati izvor energetske sigurnosti, a ne njenu suprotnost. Na istoj pretpostavci počivao je znatan deo evropske energetske politike, uključujući Nemačku: ruski energenti bili su relativno jeftini, snabdevanje decenijama pouzdano, a rastuća ekonomska međuzavisnost trebalo je, između ostalog, da smanjuje političke rizike. Tek je ruska invazija na Ukrajinu pokazala koliko brzo ekonomska međuzavisnost može da se pretvori u geopolitičku zavisnost. Pouka slučaja NIS-a zato nije da Srbija mora da postane energetski samodovoljna. Odgovor ne mora biti druga rafinerija; može biti drugi pravac snabdevanja, više dobavljača, dovoljne rezerve i infrastruktura koja omogućava da se u kriznoj situaciji brzo pređe sa jednog izvora na drugi. Srbija verovatno nikada neće moći da energetsku sigurnost kupuje skupim viškovima kapaciteta. Upravo zato mora pažljivije da kupuje ono što joj je dostupno: fleksibilnost. EPS: druga polovina istog problema Nafta, međutim, nije jedina tačka energetske ranjivosti Srbije. Sličan problem, mada sasvim drugačijeg porekla, postoji i u elektroenergetskom sistemu. Ako je kod NIS-a pitanje koliko jedna mala zemlja može da diversifikuje snabdevanje naftom i preradu, kod EPS-a se postavlja drugo pitanje: koliko dugo sistem koji se pretežno oslanja na lignit i velike hidroelektrane može pouzdano da funkcioniše u uslovima sve promenljivije hidrologije, rastuće letnje potrošnje i postepenog gašenja ekonomskog prostora za proizvodnju električne energije iz uglja? Srbija je dugo bila relativno pouzdan regionalni izvoznik električne energije. Poslednjih godina ta pozicija postaje znatno promenljivija. Prema podacima Agencije za energetiku, godine 2023. izvezla je približno 8 TWh, a uvezla oko 6,1 TWh, ostvarivši neto izvozni višak od gotovo 1,9 TWh. Već 2024. odnos se preokrenuo: uvoz je porastao na oko 7,2 TWh, izvoz pao na 6,6 TWh i Srbija je godinu završila kao neto uvoznik. Glavni razlog nije bio nagli rast potrošnje, već pad domaće proizvodnje. Ukupna proizvodnja električne energije smanjena je sa oko 37,7 TWh 2023. na 35,2 TWh 2024. godine, gotovo u potpunosti zbog slabije

Vreme: 13.08.2026 09:16

Medij: pescanik.net

Link: <https://pescanik.net/energetska-nesigurnost-u-svetu-koji-vise-nije-normalan/>

Autori: Dmitry Pozhidaev

Teme: Nafta i naftni derivati; Rafinerija nafte Pančevo; Agencija za energetiku

Naslov: Energetska (ne)sigurnost u svetu koji više nije normalan

hidroproizvodnje, koja je pala sa 12,5 na 10,2 TWh. Hidrološki uslovi su 2025. bili još nepovoljniji: ukupna proizvodnja u zemlji pala je na oko 33,2 TWh, a hidroelektrane su proizvele svega 7,9 TWh. Za samo dve godine Srbija je, dakle, izgubila oko 4,7 TWh hidroproizvodnje, više nego što vetar i sunce zajedno trenutno proizvode. To pokazuje neobičnu dvostruku ranjivost postojećeg proizvodnog modela. U 2025. oko 64,5 odsto električne energije u Srbiji proizvedeno je iz lignita, a još 23,7 odsto iz hidroelektrana. Gotovo devet desetina proizvodnje tako se i dalje oslanja na dva izvora od kojih je jedan ugljenično intenzivan i zasnovan na starim velikim postrojenjima, dok drugi neposredno zavisi od hidrologije. Novi obnovljivi izvori brzo rastu, ali sa niske baze. Vetroelektrane su 2025. proizvele oko 1,5 TWh, a solarne elektrane oko 0,3 TWh. Njihov rast je značajan, ali još nedovoljan da stabilizuje ukupnu proizvodnju kada hidroelektrane podbace. To se jasno vidi u desetogodišnjoj seriji: uprkos višestrukom rastu vetra i solara, zbirna proizvodnja iz hidroelektrana, vetra i sunca pala je sa oko 13,6 TWh 2023. na svega 9,6 TWh 2025. Grafikon 1. Proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora u Srbiji, 2015-2025 Posledica se vidi i u poslovanju EPS-a. Kompanija je 2025. na slobodnom veleprodajnom tržištu kupila oko 3,7 TWh električne energije. Sama kupovina nije znak slabosti: svrha regionalno povezanog tržišta upravo je da se energija kupuje tamo gde je raspoloživa i povoljnija. Problem nastaje ako uvoz sve manje predstavlja tržišni izbor, a sve više način da se nadoknade oscilacije domaće proizvodnje. Dugoročniji podaci o proizvodnji EPS-a daju sličnu sliku. Tokom većeg dela prethodne decenije kompanija je godišnje proizvodila približno 33-36 TWh električne energije, uz prosek od oko 34,1 TWh za period 2015-2025. Poslednjih godina oscilacije su, međutim, izraženije: proizvodnja je pala na 31,1 TWh 2022, oporavila se na 34,7 TWh 2023, a zatim ponovo pala na 31,9 TWh 2024. i 30,6 TWh 2025, najniži nivo u posmatranoj deceniji. Još zanimljivije je što finansijski rezultat EPS-a ne prati jednostavno kretanje proizvodnje. Posle gubitaka od oko 15,5 milijardi dinara 2021. i čak 72,7 milijardi 2022, usledio je spektakularan finansijski preokret: 2023. ostvarena je konsolidovana dobit od oko 110 milijardi dinara, a kompanija je ostala profitabilna i narednih godina. Taj preokret ipak nije bio rezultat jednog poteza ili iznenadnog menadžerskog preporoda EPS-a. Kompanija se 2022. godine našla u gotovo najgoroj mogućoj kombinaciji okolnosti: problemi domaće proizvodnje primorali su je da velike količine električne energije kupuje upravo u trenutku istorijski visokih evropskih cena. Država je pomogla da se taj udar premosti, između ostalog garantujući kredit EBRD-a od 300 miliona evra namenjen likvidnosti EPS-a i finansiranju neophodnog uvoza energije. Već 2023. gotovo svi ključni faktori promenili su smer. Proizvodnja se oporavila, izuzetno povoljna hidrologija snažno je povećala proizvodnju hidroelektrana, potreba za skupim uvozom naglo je smanjena, a Srbija je ponovo ostvarila značajan izvozni višak. Istovremeno su regulisane cene električne energije povećane u nekoliko navrata, čime su prihodi EPS-a približeni stvarnim troškovima proizvodnje i investicija. Stabilizacija evropskih cena energije dodatno je smanjila rizik skupih tržišnih kupovina. Finansijski oporavak EPS-a zato jeste stvaran, ali rekordna dobit 2023. ne bi trebalo da se tumači kao dokaz da je strukturna transformacija kompanije završena. Ona je u velikoj meri bila rezultat izlaska iz ekstremno loše 2022. godine i izuzetno povoljne kombinacije hidrologije, proizvodnje, tržišnih cena i povećanih domaćih tarifa. Korporativne reforme i bolja finansijska disciplina pomogle su da se taj oporavak konsoliduje, ali ga nisu same proizvele. Grafikon 2. EPS: finansijski rezultat i proizvodnja električne energije, 2015-2025 Tu dolazimo do važne razlike između reforme EPS-a kao kompanije i transformacije elektroenergetskog sistema. Promenjen je pravni status preduzeća, uvedeni su novi organi upravljanja, pooštrena finansijska disciplina i napravljen pokušaj profesionalizacije menadžmenta. Posle katastrofalne 2021-2022, finansijska konsolidacija svakako predstavlja ozbiljan rezultat. Ali korporativna reforma ne menja fizičku strukturu proizvodnje preko noći. Pretvaranje javnog preduzeća u akcionarsko društvo, koliko god pravnicima bilo uzbudljivo, ne proizvodi nijedan dodatni megavat. Ne povećava količinu vode u akumulacijama, ne poboljšava kvalitet uglja u Kolubari i ne pretvara stare termoelektrane u fleksibilne kapacitete sposobne da brzo odgovore na promene proizvodnje i potrošnje. Elektroenergetski sistem se ipak menja. Grade se vetroelektrane i solarne elektrane, uključujući nove kapacitete samog EPS-a, privatne investicije u obnovljive izvore rastu, a regionalno povezivanje omogućava da se deo oscilacija pokrije trgovinom. Problem nije odsustvo promene, već odnos između njenog tempa i brzine kojom se menja okruženje u kojem sistem mora da funkcioniše. Ovogodišnje vrućine to posebno dobro pokazuju. Nekada se najveći stres očekivao zimi, kada niske temperature podižu potrošnju, a problemi sa kopovima i termoelektranama mogu da ograniče proizvodnju. Sada se pojavljuje i drugi sezonski rizik: dugotrajne letnje vrućine povećavaju potrošnju zbog klimatizacije upravo kada su rečni tokovi niski i hidroelektrane proizvode manje. Suša tako više nije samo problem poljoprivrede. Ona postaje faktor energetskog bilansa zemlje. Činjenica da Srbija jedne godine izvozi, a sledeće uvozi električnu energiju nije sama po sebi zabrinjavajuća. U integrisanom evropskom sistemu takva trgovina je normalna i ekonomski racionalna. Važnije je koliko je uvoz posledica tržišne optimizacije, a koliko nedostatka drugih opcija kada hidrološki uslovi oslabe ili neki

Vreme: 13.08.2026 09:16

Medij: pescanik.net

Link: <https://pescanik.net/energetska-nesigurnost-u-svetu-koji-vise-nije-normalan/>

Autori: Dmitry Pozhidaev

Teme: Nafta i naftni derivati; Rafinerija nafte Pančevo; Agencija za energetiku

Naslov: Energetska (ne)sigurnost u svetu koji više nije normalan

veliki domaći kapacitet ispadne iz sistema. Pravo merilo transformacije EPS-a zato neće biti samo njegov pravni status ili godišnji profit. Biće to sposobnost sistema da smanji zavisnost od lignita, apsorbuje sve veće količine energije vetra i sunca i razvije skladištenje i druge fleksibilne kapacitete. Regionalno tržište pritom nije znak slabosti, već jedan od izvora te fleksibilnosti. Srbija između stare i nove energetske politike Vrućina sa početka ove priče zato nije još jedan problem koji treba dodati sankcijama NIS-u ili teškoćama EPS-a. Ona menja verovatnoću i težinu problema koje energetske sistem već ima. Infrastruktura Srbije, kao i infrastruktura većine evropskih zemalja, građena je na određenim pretpostavkama o tome šta je normalno: koliko vode protiče rekama, kada nastupaju periodi najveće potrošnje, koliko često se pojavljuju ekstremne temperature i kolike su rezerve sistemu potrebne. Klimatske promene povećavaju verovatnoću da će stvarni uslovi sve češće izlaziti iz tih istorijskih granica. Grafikon 3. Julske temperature u Beogradu, 2015-2025 u odnosu na normalu 1961-1990 To je važno zato što Srbija danas, u stvari, pokušava da održava tri energetska modela istovremeno. Prvi je model nasleđen iz prethodnih decenija. U elektroenergetici počiva na velikim termoelektranama i domaćem lignitu, dopunjenim hidroelektranama; u snabdevanju gasom dugo se oslanjao pretežno na Rusiju; u naftnom sektoru na NIS i Rafineriju Pančevo. Njegova logika bila je razumljiva: domaći resursi tamo gde postoje, ekonomija obima, relativno jeftini energenti i dugoročni odnosi sa pouzdanim spoljnim dobavljačem tamo gde je uvoz neophodan. Taj sistem nije nastao slučajno niti je decenijama funkcionisao bez rezultata. Problem je što su se uslovi u kojima je bio racionalan promenili brže od samog sistema. Drugi, prelazni model nastaje uglavnom tokom poslednjih nekoliko godina. Srbija pokušava da smanji rizik diversifikacijom unutar postojećeg energetske sistema: izgrađen je gasni interkonektor sa Bugarskom koji omogućava pristup azerbejdžanskom gasu i LNG terminalima u regionu, razvijaju se dodatne elektroenergetske interkonekcije, traže alternativni pravci snabdevanja naftom i derivatima, a regionalna trgovina električnom energijom dobija sve veću ulogu. Nijedan od tih poteza ne menja preko noći osnovnu strukturu srpske energetike. Oni pre svega stvaraju ono čega je u prethodnom modelu bilo premalo: alternativu. Treći model tek nastaje. U njemu bi znatno veći deo električne energije dolazio iz vetra i sunca, hidroenergija bi ostala važan ali promenljiv izvor, dok bi skladištenje energije, reverzibilne hidroelektrane, fleksibilni kapaciteti, modernizovana mreža i razvijeni regionalno tržište omogućavali da sistem apsorbuje oscilacije proizvodnje. Potrošač bi u tom sistemu sve manje bio samo pasivni kupac električne energije, a sve više njegov aktivni učesnik kroz distribuiranu proizvodnju, upravljanje potrošnjom i skladištenje. Elementi sva tri modela zato će još dugo postojati istovremeno. Pravo pitanje zato nije da li Srbija još koristi lignit ili ruski gas. Koristiće ih još godinama. Pitanje je da li postoji dovoljno jasna predstava kako se iz sadašnje kombinacije dolazi do sledeće: koji izvori treba da rastu, koji postepeno da gube značaj, koja infrastruktura mora prethodno da bude izgrađena i ko će obezbediti fleksibilnost sistema kada proizvodnja vetra, sunca ili hidroelektrana oslabi. Formalni strateški okvir postoji. Vlada je 2024. usvojila Integrisani nacionalni energetske i klimatski plan (INEKP) do 2030. godine, sa vizijom do 2050, koji predviđa znatno povećanje udela obnovljivih izvora, smanjenje emisija, unapređenje energetske efikasnosti i razvoj tržišta i infrastrukture potrebnih za tranziciju. U maju ove godine započeta je i izrada novog INEKP-a sa ciljevima do 2040. godine. Pitanje, dakle, nije da li Srbija ima dokument koji opisuje pravac tranzicije, već koliko se stvarne investicione odluke i odgovori na neposredne krize uklapaju u koherentnu putanju prema tom cilju. Jer praksa poslednjih godina često izgleda kao zbir odgovora na pojedinačne poremećaje. Gasni interkonektor postaje hitniji posle ruske invazije na Ukrajinu. Alternativni pravci snabdevanja naftom postaju prioritet kada sankcije ugroze NIS. Uvoz električne energije raste kada podbace hidrološki uslovi ili domaća proizvodnja. Solar, vetar i skladištenje ubrzavaju kako evropska dekarbonizacija postaje ekonomska realnost. Svaki od tih odgovora pojedinačno može biti racionalan. Ali ni postojanje strateškog dokumenta, kao ni zbir racionalnih reakcija, sami po sebi ne garantuju koherentnu tranziciju. Zato se menja i ekonomsko značenje energetske tranzicije. Ona se u Srbiji često predstavlja kao ekološka obaveza, posledica evropskih klimatskih ciljeva i cena koje će emisije ugljenika sve više nametati srpskoj privredi. Sve je to tačno. Ali vetroelektrane, solarni kapaciteti, baterije, reverzibilne hidroelektrane, interkonekcije i alternativni pravci snabdevanja imaju još jednu vrednost koju je teže izraziti cenom kilovat-sata: povećavaju broj opcija koje država ima kada nešto krene naopako. Strategija bi podrazumevala nešto zahtevnije: odluku o tome kakav energetske sistem Srbija želi da ima za deset ili petnaest godina i, još važnije, kojim redosledom do njega može da stigne bez ugrožavanja sigurnosti snabdevanja i bez troškova koje privreda i stanovništvo ne mogu da podnesu. To znači da se lignit ne može jednostavno "ukinuti" pre nego što postoje kapaciteti koji ga mogu zameniti, ali ni da se investicije u njegovo produžavanje mogu posmatrati nezavisno od troškova koje će ugljenik imati u evropskoj ekonomiji. Isto tako, diversifikacija gasa ima smisla čak i ako novi izvori budu skuplji, jer deo te razlike u ceni predstavlja premiju za smanjenje rizika. Tu se vraćamo na istu dilemu koju su pokazali i NIS i EPS.

Vreme: 13.08.2026 09:16

Medij: pescanik.net

Link: <https://pescanik.net/energetska-nesigurnost-u-svetu-koji-vise-nije-normalan/>

Autori: Dmitry Pozhidaev

Teme: Nafta i naftni derivati; Rafinerija nafte Pančevo; Agencija za energetiku

Naslov: Energetska (ne)sigurnost u svetu koji više nije normalan

Energetska sigurnost više se ne može meriti samo cenom energije u normalnoj godini. U računicu mora da uđe i cena sistema kada godina nije normalna. A upravo to pokazuje avgust 2026. Vrućina, nizak Dunav, slabija hidroproizvodnja, neizvesnost oko NIS-a i novi geopolitički rizici nisu jedna velika energetska kriza. Za sada su pre upozorenje koliko različitih stvari istovremeno može da krene u pogrešnom smeru. Sledeći put njihova kombinacija može biti drugačija: suša i havarija, rat i prekid snabdevanja, ekstremna hladnoća i skupa električna energija. Nema strategije koja može da predvidi svaki takav spoj. Zato možda najvažnija promena koju Srbija tek treba da ugradi u svoju energetska politiku nije prelazak sa jednog "idealnog" energetskog modela na drugi. Cilj nije potpuna energetska nezavisnost, koja za malu evropsku ekonomiju nije ni realna ni naročito poželjna. Cilj je sistem u kojem nijedan pojedinačni dobavljač, energent, transportni pravac, hidrološka godina ili politička odluka neke velike sile ne može sam da proizvede energetska krizu. U svetu koji postaje manje predvidljiv, energetska sigurnost sve manje znači znati odakle će doći sledeći megavat ili barel. Sve više znači imati dovoljno alternativa kada on ne dođe odatle odakle smo ga očekivali. Fleksibilnost više nije luksuz. Ona postaje deo cene energetske sigurnosti. Peščanik.net, 13.08.2026.

PODRŽITE PEŠČANIK

Vreme: 13.08.2026 16:54

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/svet/tatjana-ribakova-zelenski-vucic-srbija-rusija-ukrajina/>

Autori: Ivana Sundic

Teme: Rafinerija nafte Pančevo

Naslov: Analiza ruske novinarke: Rusija rizikuje da izgubi jedinog prijatelja - Srbiju, reakcija Kremlja biće nespretna

13242

Poseta ukrajinskog predsednika Volodimira Zelenskog Srbiji bila je hladan tuš za ruske propagandiste. Ruski državni mediji insistiraju na tome da je poseta izazvala ogorčenje "običnih Srba", dok Z-blogeri otvoreno govore o izdaji.

Najuzdržaniji mediji pišu o predizornoj taktici Vučića da sebe "proda" EU, što nije daleko od optužbi ruskih provladinih blogera, ukazuje novinarka Tatjana Ribakova u analizi za Moskovski tajms (The Moscow times). Međutim, pre svega bi trebalo kriviti same ruske vlasti, smatra ona. I kompaniju Gasprom, zajedno sa njenom "ćerkom" Gasprom njeft. Širom Beograda vijore se ukrajinske zastave. Ogromna slika ukrajinske zastave prikazuje se i na najvišoj kuli srpske prestonice, u elitnom kompleksu Beograd na vodi. Poseta Volodimira Zelenskog Srbiji trajala je dva dana - bila je to njegova prva poseta - ali njeni efekti tek počinju da se osećaju. Rezultat zvaničnih pregovora Zelenskog i predsednika Srbije Aleksandra Vučića u suštini nije veliki. Potpisan je memorandum o saradnji u oblasti zdravlja životinja i bezbednosti hrane, što bi trebalo da olakša trgovinu poljoprivrednim proizvodima, koji u obe zemlje zauzimaju značajan deo privrede. Zvanično je najavljen i početak rada na sporazumu o slobodnoj trgovini - to je već ozbiljnija stvar. Vučić je izjavio da se Srbija obavezuje da obnovi jedan ukrajinski grad, ali tek nakon završetka rata. Do tada će nastaviti da šalje humanitarnu pomoć, od lekova do elektroopreme. Intrigantno je zazvučala Vučićeva izjava da će u Srbiji početi proizvodnja dronova. Već nakon završetka posete Zelenskog Vučić je pojasnio da će se proizvodnja odvijati u saradnji sa Izraelom, a ne sa Ukrajinom. Ipak, nekako se svima učinilo da su ukrajinske tehnologije ovde ipak naprednije od izraelskih. A Vučić nije precizirao ni gde će ti dronovi biti upućivani - dok se mnogi u Srbiji sećaju skandala koji je svojevremeno pokrenula ruska strana, tvrdeći da je srpsko oružje završavalo u Ukrajini. U ostalom, strane su ponovile svoje ranije stavove: Vučić je rekao da je Srbija osudila rusku invaziju na Ukrajinu i da ne priznaje aneksiju Krima, ali da se ne pridružuje sankcijama protiv Rusije zato što je i sama iskusila sankcije tokom 1990-tih. Zelenski je podsetio da Ukrajina nikada nije priznala Kosovo i izrazio razumevanje za srpski stav, kao i zahvalnost na podršci. Ipak, ova poseta menja sve - i upravo tako su je doživeli u Rusiji, iako u trenutku pisanja ovog teksta nema reakcije zvaničnih vlasti (ali verujem da će je biti). Za sada ruska televizija i mediji pod kontrolom vlasti izveštavaju o protestima "običnih Srba", ne usredsređujući se na činjenicu da se sve svelo na jedan transparent na običnoj fudbalskoj utakmici u provincijskom gradu i na miting u Beogradu, za koji su čak i prorусki mediji procenili da je okupio 50 ljudi. Pa čak su i naši antiratni protesti 2022. godine bili brojniji - a da ne govorimo o tadašnjim proruskim marševima. U celini, reakcija srpske javnosti, izuzev vatrenih rusofila (jedan od njih, Aleksandar Vulin trenutno većinu vremena provodi u Moskvi), bila je neobično mirna, ako ne i ravnodušna. Čak je i opozicija govorila u smislu da Vučić uoči izbora želi da izgleda kao Evropljanin, ali da mi znamo da je on autokrata, dok su pravi Evropljani - oni. Inače, da je poseta bila predizborna za Vučića, pišu i malobrojni ruski mediji koji rade koliko-toliko profesionalno. Moguće. Rekla bih da ne znači ništa manje nego za Vučića. A ovde šturost zvaničnih saopštenja pre daje povoda za nagađanja nego što uverava da se sve završilo na pitanjima trgovine poljoprivrednim proizvodima. Čak i ako ostavimo po strani priče o proizvodnji dronova - Srbija je svih ovih godina bila jedna od tačaka za zaobilazanje sankcija. Na evropskim i američkim sankcionim listama nalazi se nemali broj srpskih kompanija - jedan

Vreme: 13.08.2026 16:54

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/svet/tatjana-ribakova-zelenski-vucic-srbija-rusija-ukrajina/>

Autori: Ivana Sundic

Teme: Rafinerija nafte Pančevo

Naslov: Analiza ruske novinarke: Rusija rizikuje da izgubi jedinog prijatelja - Srbiju, reakcija Kremlja biće nespretna

od vlasnika takvih kompanija uspeo je da se na tim listama nađe čak dva puta. U poslednjim spiskovima takvih kompanija nisam ih pronašla. Izgleda da je Srbija prećutno počela da poštuje sankcije - u svakom slučaju, prestala je da pomaže Rusiji da ih zaobilazi. Inače, među vlasnicima kompanija koje su se našle pod sankcijama bilo je i ruskih prezimena. A prošle godine izbio je još jedan skandal kada se ispostavilo da je, dok su Rusi protivnici rata ostajali bez dozvole za boravak i godinama čekali na državljanstvo, Srbija ubrzano dodelila "državljanstvo za posebne zasluge" za oko dve stotine prilično sumnjivih Rusa - od Patruševljevog prijatelja do jednog milijardera. Nakon skandala, deo Rusa koji su godinama čekali pasoš dobio je državljanstvo. U svakom slučaju, čini se da je Zelenski imao o čemu da razgovara sa Vučićem kada je reč o ruskim "agentima uticaja" koji su se učvrstili u Srbiji i o pomoći u zaobilazanju sankcija. Čak i ako se izuzmu srpsko naoružanje i dronovi. Postoji i još jedna tema o kojoj bi Zelenski i Vučić mogli da razgovaraju i ona se direktno tiče pitanja zašto je Srbija, koja je oduvek smatrana (i sama je isticala da je) gotovo pobratim Rusije, odjednom zahladnela odnose sa "ruskom braćom". Jutro 24. februara 2022. bilo je za mene užasno. Ne samo da sam se slučajno probudila u 4 ujutru i videla Putinovo obraćanje, nakon čega je jasno kako sam provela ostatak noći. Nešto kasnije videla sam i reakciju svojih poznanika Srba. "Šta se sada dešava u Ukrajini?", upitao me je jedan mladić u perionici veša. "Kijev bombarduju", odgovorila sam gotovo kroz suze. "To bombarduje NATO, je li tako?", upitao je mladić širom otvorenih očiju od užasa. Prosto nije poverovao kada sam mu rekla da bombarduje Rusija: "Sve to lažu zapadni mediji". "Najzad će Rusija osloboditi Ukrajinu od nacista!", kazao mi je jedan penzioner, moj poznanik. Na sve moje primedbe odgovarao je da ja ne razumem koliko su NATO, Rotšildi i, iz nekog razloga, Vatikan podmukli i kako će sada "naša ruska braća" isterati nacističku zarazu iz svetih zemalja Kijevske Rusije. "A onda će nam pomoći i oko Kosova", zaključio je uveren. Natpise "Krim je Rusija, Kosovo je Srbija" videla sam na zidovima još od 2014. godine, iako Srbija nije priznala aneksiju. Četvrtog marta u Beogradu je održana bakljada u znak podrške ruskoj agresiji: sa ruskim zastavama, slovom Z i portretima Putina. Antiratno orijentisani deo ruske dijaspe napisa je otvoreno pismo i pokušao da organizuje proteste, nakon čega su potpisnici i učesnici protesta počeli da se suočavaju sa problemima: odbijane su im dozvole za boravak i odlagano je dobijanje državljanstva. Tadašnji šef BIA, srpske bezbednosne službe, Aleksandar Vulin, otvoreno je izjavljivao da se progon sprovodi prema spisku koji je lično on sastavio. Raspoloženje se promenilo nakon Buče: u srpskim medijima pojavili su se dokazi o zverstvima i, iako podrška Rusiji nije prestala, bilo je potrebno pronaći opravdanja. Jedni su ubeđivali javnost da je sve lažna vest, drugi da su ubijeni bili pripadnici nacističke terorističke grupe. Bombardovanje Kijeva i drugih gradova dodatno je promenilo raspoloženje: zemlja koja još nije zaboravila bombardovanje Beograda i drugih gradova od strane koalicije NATO-a tokom 1990-ih, po samoj logici stvari nije mogla da opravda bombardovanje. Bakljade su prestale nakon 15. aprila, ali ljubav prema Rusiji ipak nije nestala. Proruski orijentisani Srbi (a takvih je zaista bilo mnogo) kolebali su se između stavova "obe strane su krive" i "nije trebalo svojim nacizmom ljutiti ruskog medveda". Ipak, niko nije žurio da se okrene od Rusije - ni obični građani, ni vlasti. Ali ruska strana uspeła je u nemogućem. U januaru 2025. godine SAD su uvele sankcije protiv dve ruske naftne kompanije: Gazprom njeft i Surgutnjeftgaz. Do tada uobičajena stvar, ali sankcije su uvedene i protiv kompanija pod njihovom kontrolom, među kojima se našao i srpski NIS - Naftna industrija Srbije. NIS je po ruskim merilima relativno mala kompanija, ali je u Srbiji monopolista u oblasti prerade nafte. Rafinerija kompanije u Pančevu snabdeva gorivom ne samo gotovo sve srpske benzinske stanice - njene pumpe postoje i u Crnoj Gori, Bosni i Hercegovini, Bugarskoj i Rumuniji. Osim što je jedan od najvećih poreskih obveznika u zemlji, NIS je bez preterivanja strateški važna kompanija. A kod samih Srba sećanja na nestašicu goriva tokom jugoslovenskih ratova izazivaju mnogo više emocija i straha nego današnja nestašica goriva u Rusiji: tada se benzin prodavao pored puteva u plastičnim flašama od koka-kole, po ceni od dve nemačke marke za flašu od dva litra. Predsednik Srbije Aleksandar Vučić bio je unapred upozoren: još od decembra 2024. govorio je o mogućim sankcijama i predlagao ruskoj strani da reši problem. Zapravo, problem je mogao biti prilično jednostavno rešen: u ugovoru o prodaji kontrolnog paketa akcija Gazprom njefta, potpisanom 2009. godine, izričito stoji da Srbija ima pravo preče kupovine ukoliko kompanija odluči da proda svoj paket. Srbija je to i ponudila. Prema glasinama za 700 miliona evra. Računica je bila jednostavna: sam Gazprom njeft kupio je NIS za 400 miliona evra. Tome treba dodati rekonstrukciju rafinerije, razvoj mreže i modernizaciju. Rusija je, opet prema glasinama, tražila tri milijarde evra. Srbi su povećali ponudu na 1,4 milijarde, uz tvrdnju da više od toga ne mogu da ponude. Teško je reći čija je procena bila bliža realnosti. S jedne strane, knjigovodstvena vrednost NIS-a na dan 31. decembra 2024. godine iznosila je 3,2 milijarde evra. S druge strane, nakon uvođenja sankcija tržišna vrednost je naglo pala i iznosila je oko milijardu evra. Gotovo godinu dana trajalo je cenkanje, dok je Vučić davao panične izjave, ali je na kraju postignut preliminarni sporazum sa mađarskom kompanijom MOL. Prema Vučićevim rečima, Mađarima je paket Gazprom njefta - koji je u međuvremenu

Vreme: 13.08.2026 16:54

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/svet/tatjana-ribakova-zelenski-vucic-srbija-rusija-ukrajina/>

Autori: Ivana Sundic

Teme: Rafinerija nafte Pančevo

Naslov: Analiza ruske novinarke: Rusija rizikuje da izgubi jedinog prijatelja - Srbiju, reakcija Kremlja biće nespretna

delimično prebačen na Gazprom, a zatim na jednu nejasnu firmu iz Sankt Peterburga povezanu s njim - pripao za 900 miliona evra, što je znatno manje od iznosa koji je Srbija bila spremna da plati. A nakon toga - tišina, koju prekidaju samo nova saopštenja o produžavanju roka za uvođenje američkih sankcija protiv NIS-a i izjave srpskih zvaničnika da će "interesi Srbije biti zaštićeni". U međuvremenu je i u Mađarskoj opozicija smenila dugogodišnjeg prijatelja Rusije Viktora Orbana, a Vučić je više puta ponovio da neće dozvoliti nestašicu benzina - ali završetka transakcije i dalje nema. A kako nezvanično govore ljudi bliski pregovorima - upravo ruska strana odugovlači. Ova ružna epizoda doprinela je zahlađenju odnosa Srba prema "braći Rusima" možda čak i više nego bombardovanje Ukrajine. Običan Srbin, kao i obični ljudi širom sveta, ne zanima se previše za spoljnu politiku, ne čita komplikovane analize stručnjaka i na televiziji pažljivo prati uglavnom samo sportske prenose. Ali onda izađe iz kuće, ode na benzinsku pumpu i vidi da je gorivo ponovo poskupelo. Ko je kriv? On ništa ne zna o Trampovim pregovorima sa Iranom ali zna da gorivo nije počelo da poskupljuje kada je Iran blokirao Ormuski moreuz, već kada Gazprom nije hteo da prepusti NIS Srbiji i tačka. A, kad smo već kod toga, zašto se Rusija zapravo toliko protivi prodaji kompanije? Udeo NIS-a u imovini Gazprom njefta oduvek je bio mali kao i udeo nafte koja se izvozi u rafineriju u Pančevu. Srbija uvozi više gasa, ali ni taj obim nikada nije bio naročito značajan. Pokušaj da se zadrži uticaj u zemlji? Ali zar se to može postići silom? Može, ukoliko je reč o tome da se preko NIS-a u Srbiju slivaju finansijska sredstva za plaćanje ruskih "agenata uticaja" a moguće i običnih agenata. I ne samo u Srbiji prema mišljenju srpskih stručnjaka, Rusija preko NIS-a vrši uticaj na čitav region Balkana. Iako proruskim aktivistima novac stiže i iz drugih ruskih izvora (na primer, iz fonda Konstantina Malofejeva), NIS je najpogodniji i potpuno netransparentan finansijski kanal. Nije slučajno što je nakon uvođenja sankcija Ambasada SAD u Srbiji izjavila da "ruski vlasnici NIS-a koriste svoj deo profita za finansiranje brutalne agresije protiv Ukrajine i ugrožavanje stabilnosti na Balkanu i širom Evrope, a ne za ulaganje u budućnost Srbije". Stoga nije isključeno da je i ova tema bila deo neformalnih razgovora dvojice predsednika. Na kraju krajeva, SAD bi mogle i da prestanu da odlažu uvođenje sankcija NIS-u. Naročito ako ih neko na to zamoli. Tada Vučiću ne bi preostalo ništa drugo nego da nacionalizuje paket Gazprom njefta - i ta opcija je takođe na stolu. Ali, u celini gledano, ova priča je zaista neverovatna. Razljutiti zemlju koja je još od carskih vremena bila rusofilna - za to je potrebno umeće. Čak i nakon sukoba Josipa Broza Tita sa Staljinom, u tadašnjoj Jugoslaviji proganjani su staljinisti - ali ne i pripadnici ostataka bele emigracije, niti Rusi uopšte. Međutim, aktuelno rusko rukovodstvo uspeo je da izgubi čak i istorijsko nasleđe - upravo one tradicionalne veze koje su ih spajale. Ne bih isključila mogućnost da će i reakcija na posetu Zelenskog biti nespretna. Sve bi to još nekako i bilo podnošljivo, samo što su ruski emigranti u Srbiji zabrinuti za svoju sudbinu. Na primer, nakon posete Zelesnkog, čak je i državna banka Poštanska štedionica prestala da otvara račune novim emigrantima. A neki se, naprotiv, nadaju da će sada srpsko državljanstvo antiratnim emigrantima biti izdavano brže. Videćemo. Ime * Komentar

Vreme: 13.08.2026 11:09

Medij: euronews.rs

Link: <https://www.euronews.rs/svet/fokus/237529/ko-kontrolise-ormuski-moreuz/vest>

Autori: Euronews Srbija

Teme: Nafta i naftni derivati

Naslov: Sukob oko Ormuskog moreuza: Tramp tvrdi da ga SAD kontrolišu, Iran poručuje da ostaje zatvoren

6880

Predsednik SAD Donald Tramp tvrdi da Vašington ima "potpunu kontrolu" nad Ormuskim moreuzom i poručuje Iranu da bi "bio raznesen" ukoliko pokuša da promeni situaciju. Istovremeno, Teheran insistira da će strateški plovni put ostati zatvoren dok SAD ne promene ponašanje i ne ispune njegove uslove, dok podaci o pomorskom saobraćaju dovode u pitanje tvrdnje američke administracije o normalizaciji prolaska nafte kroz moreuz.

"Oni nemaju kontrolu. Mi imamo potpunu kontrolu. Mi ga posedujemo i u nekom trenutku, možda će oni nešto uraditi, a onda će biti razneseni. Trenutno smo u veoma dobroj poziciji", rekao je Tramp novinarima u vazduhoplovnoj bazi Endruz kod Vašingtona.

Američki predsednik je ranije tvrdio da je Ormuski moreuz otvoren i da je američka mornarica pretražila plovni put zbog mogućih mina i uspostavila kontrolu nad njim. Međutim, podaci o kretanju brodova koje navodi CNN ne potvrđuju takvu sliku.

Vašington i Teheran još nisu postigli dogovor o ponovnom otvaranju ovog ključnog plovnog puta. Tramp je u ponedeljak dodatno zaoštrio pregovaračku poziciju, navodeći da će od Irana zahtevati i nadoknadu za "protekla nedela".

Sa druge strane, sekretar iranskog Vrhovnog saveta za nacionalnu bezbednost Mohsen Rezai izjavio je da će Ormuski moreuz ostati zatvoren sve dok SAD ne promene ponašanje i ne prihvate uslove Teherana.

"SAD moraju da okončaju rat i odmrznu iranska zamrznuta sredstva u inostranstvu, a drugi uslovi preneti su im preko posrednika", rekao je Rezai na zajedničkoj konferenciji za novinare sa ambasadorom Kine u Iranu Džong Peivuom, prenosi agencija Tasnim.

Rezai je dodao da bi eventualni sporazum Irana i Omana o transportnim rutama kroz Ormuski moreuz bio odvojen od pitanja blokade samog moreuza. Istakao je i strateško partnerstvo Irana i Kine, podsećajući da su dve zemlje članice BRIKS-a i Šangajske organizacije za saradnju.

Pakistanski ministar odbrane Kavadža Asif izjavio je ranije da su SAD i Iran blizu postizanja neke vrste mirovnog sporazuma.

Dodatno dilemu izazvale su tvrdnje američkog ministra energetike Kisa Rajta, koji je rekao da je izvoz nafte sa Bliskog istoka u nedelju premašio nivo pre rata i da se već nedelju dana kreće oko uobičajenog nivoa.

Rajt je na mreži X naveo da su tokovi nafte vraćeni na normalan nivo nakon što je američka vojska sa saveznicima iz Persijskog zaliva koordinirala plan za transport sirove nafte kroz Ormuski moreuz. Zemlje regiona istovremeno koriste naftovode i druge izvozne kapacitete kako bi zaobišle ovaj plovni put.

Međutim, nije jasno na osnovu čega je američki ministar došao do tog zaključka.

Prema podacima kompanije Kpler, koja prati tržište nafte i kretanje brodova pomoću satelitskih snimaka i transpondera, kroz Ormuski moreuz je prošle nedelje prošlo ukupno samo 84 plovila, uključujući svega devet u nedelju. To je višestruko manje od više od 100 prolazaka dnevno, koliko ih je beleženo pre početka rata. Istovremeno, taj broj plovila daleko je od dovoljnog da se kroz moreuz prevozi devet

Vreme: 13.08.2026 11:09

Medij: euronews.rs

Link: <https://www.euronews.rs/svet/fokus/237529/ko-kontrolise-ormuski-moreuz/vest>

Autori: Euronews Srbija

Teme: Nafta i naftni derivati

Naslov: Sukob oko Ormuskog moreuza: Tramp tvrdi da ga SAD kontrolišu, Iran poručuje da ostaje zatvoren

miliona barela nafte dnevno, koliko tvrdi Rajt.

Prema podacima JPMorgana, količina nafte koja trenutno izlazi kroz moreuz bliža je cifri od četiri miliona barela dnevno.

"Nije moguće pomiriti razliku između onoga što mi vidimo i onoga što on navodi", rekao je Met Smit, direktor za istraživanje tržišta roba u kompaniji Kpler.

Američko Ministarstvo energetike nije odgovorilo na zahtev za komentar.

Rajtova tvrdnja da se između pet i sedam miliona barela nafte dnevno prevozi zaobilaznim putevima, mimo Ormuskog moreuza, deluje utemeljeno. Samo saudijski naftovod Istok-Zapad može da preusmeri do oko sedam miliona barela dnevno ka Crvenom moru, dok se dodatne količine mogu izvoziti i drugim alternativnim rutama.

Uprkos pretnjama Irana i njegovih saveznika Huta da će blokirati moreuz Bab el-Mandeb na Crvenom moru, pomorski saobraćaj tim plovnom putem poslednjih nedelja odvija se gotovo uobičajenim intenzitetom. Rajt je tvrdio i da je tokom prethodne nedelje iz regiona Arapskog zaliva izvezeno 15 miliona barela nafte dnevno, kao i da je u nedelju region napustilo 20 miliona barela, što bi bilo više od proseka zabeleženog pre rata.

Zemlje Bliskog istoka maksimalno su iskoristile kapacitete svojih naftovoda kako bi što veće količine nafte preusmerile i zaobišle Ormuski moreuz. Zbog toga je teško uskladiti Rajtove tvrdnje sa fizičkim ograničenjima regionalne infrastrukture i vidljivim pomorskim saobraćajem kroz plovne puteve Zaliva, piše CNN.

U ponedeljak je kroz Ormuski moreuz prošlo svega šest plovila - četiri u smeru ka Zalivu i dva iz njega, naveo je Endi Lipov, predsednik kompanije Lipow Oil Associates. Nijedan od njih nije bio tanker za prevoz sirove nafte.

"Teoretski, američka vlada, sa svom tehnologijom i vojnim resursima koje ima u regionu, trebalo bi da raspolaže najpreciznijim podacima o protoku nafte kroz moreuz. Ali to je teško proveriti. Administracija zaista pokušava da pritiskom na tržište nafte obori cene, što radi već mesecima", rekao je Den Pikering, osnivač i glavni investicioni direktor kompanije Pickering Energy Partners.

Rajtove tvrdnje usledile su nakon brojnih pokušaja Trampove administracije da stanje na tržištu nafte predstavi u pozitivnom svetlu. Podsetimo, Tramp je u više navrata tvrdio da SAD kontrolišu Ormuski moreuz. Međutim, tu tvrdnju dovode u pitanje činjenice da su potrebne vojne pratnje kako bi se komercijalnim brodovima omogućio prolaz u Persijski zaliv i iz njega, kao i da je Iran napao 64 plovila koja su prolazila kroz moreuz. U tim napadima poginulo je 17 pomoraca, dok je 35 povređeno.

"Nismo ni približno na normalnom nivou, ali oni već šest meseci uspešno plasiraju ovu priču o stanju na tržištu", rekla je Helima Kroft, šefica globalne strategije za robna tržišta u kompaniji RBC Capital Markets.

Iako se tržište prilagodilo, a cene nafte ostale relativno niske imajući u vidu istorijski veliki poremećaj u snabdevanju tokom rata, na to su velikim delom uticali nagli pad potražnje za naftom i smanjenje ogromnih kineskih zaliha.

Saobraćaj kroz Ormuski moreuz varirao je iz dana u dan. Jedan dan, vikend ili nedelja tokom kojih se saobraćaj vrati na normalan nivo nisu održivo rešenje ukoliko je za to potreban koordinisan vojni napor.

Brodovi moraju stalno da se vraćaju u moreuz kako bi preuzeli naftu i transportovali je iz regiona, ali su nevoljni da plove tim vodenim putevima dok postoji opasnost od napada.

Prema podacima kompanije Windward Intelligence, značajna količina nafte koja izlazi sa Bliskog istoka prevozi se "brodovima iz senke", koji isključuju transpondere, ili plovilima koja plove pod lažnim zastavama kako bi prikrija činjenicu da prevoze sankcionisanu iransku naftu.

Od 84 plovila koja su prošle nedelje prošla kroz Ormuski moreuz, njih 17 pripadalo je "floti iz senke", dok je 10 prevozilo sankcionisani teret. Nije poznato da li je Rajt te brodove uključio u svoje proračune.

Datum: 14.08.2026

Medij: Ekspres

Rubrika Business

Autori: redakcija

Teme: Nafta i naftni derivati

Napomena:

Površina: 203

Naslov: Cene nafte porasle 10 odsto u proteklih nedelju dana

Strana: 34

Cene nafte porasle 10 odsto u proteklih nedelju dana

• Cene nafte porasle su oko 10 odsto u poslednjih nedelju dana, a rast se nastavlja jer blede nade da će uskoro biti ponovo otvoren Ormuski moreuz. To podstiče nove strahove od ubrzavanja inflacije i povećava očekivanja da bi američke Federalne rezerve ove godine mogle da podignu kamatne stope najmanje jednom.

Sjedinjene Američke Države i Iran za sada nisu bliže dogovoru o rešavanju krize oko ključnog plovnog puta, uprkos ranijim optimističnim porukama iz Bele kuće. Predsednik SAD Donald Tramp je u ponedeljak rekao da će u okviru eventualnih mirovnih pregovora tražiti odštetu od Irana za sukob, pozivajući se na napade i ubistva tokom prethod-

nih decenija za koje je Teheran, prema njegovim tvrdnjama, odgovoran ili ih je podržavao. Trampova izjava bila je direktan odgovor na zahtev Teherana da SAD plate ratnu odštetu kao uslov za rešavanje krize. Američki predsednik je samo dan ranije

rekao da namerava da „spusti loptu“ u pristupu sukobu, odnosno da bi umesto novih vojnih udara mogao da prepusti ekonomskom pritisku da izvrši pritisak na Iran. Ipak, nova razmena zahteva mogla bi dodatno da udalji brzo postizanje dogovora

pa su cene obe glavne marke nafte u ponedeljak skočile oko pet odsto, a rast je nastavljen i u utorak, pa je nafta „brent“ premašila cenu od 88,70 dolara za barel, a američka nafta WTI koštala je više od 83,30 dolara za barel, prema podacima specijalizovanog portala Oil Price.

Analitičari ocenjuju da će pritisak na cenu nafte ostati naviše sve dok iz pregovora ne stignu pozitivne vesti o ponovnom otvaranju moreuza. Istovremeno, Vašington i Teheran koriste naftu kao sredstvo pritiska bez direktnog nastavka vojnih udara. SAD nastoje da ograniče mogućnost Irana da izvozi svoju naftu, dok Teheran ograničava prolaz kojim na svetsko tržište stiže nafta drugih proizvođača.

Datum: 13.08.2026

Medij: Kompas

Rubrika: Bez naslova

Autori: redakcija

Teme: Nafta i naftni derivati

Napomena:

Površina: 510

Naslov: **PORTRET NEDELJE - POLITIKA**

Strana: 7

ПОРТРЕТ НЕДЕЉЕ - ПОЛИТИКА

СРБИЈА САМА ОДЛУЧУЈЕ

Председник Србије Александар Вучић изјавио је да никоме није најављивао посету украјинског председника Володимира Зеленског Београду и да неће питати друге земље с ким ће се састајати и о чему ће разговарати. Говорећи у подкасту *MD Meets*, Вучић је рекао да Србија води сопствену спољну политику и да одлуке доноси искључиво у интересу земље. Навео је да није разговарао са руским председником Владимиром Путином пре ове посете, јер „никоме не најављује своју политичку агенду“. Истакао је да Србија и Русија имају традиционалне везе, али да он заступа интересе Србије.

СКИНУТА УКРАЈИНСКА ЗАСТАВА

Велика украјинска застава скинута је са хотела „Гранд“ у центру Приштине, дан након посете украјинског председника Володимира Зеленског Београду и његове изјаве да став Украјине о непризнавању једнострано проглашене независности Косова остаје непромењен. Одлуку је објавио градоначелник Приштине Перпарим Рама, поручивши да ће општина одговорити истом мером када се, како је навео,

Косово не поштује. Ветерани ОВК оценили су изјаву Зеленског као „антикосовску“, а критике су стигле и из Тиране, одакле је поручено да је погрешно поредити Косово са другим међународним ситуацијама.

ЛУЧИЋУ ЗАБРАЊЕН УЛАЗАК НА КИМ

Косовске власти прогласиле су генералног директора Телекома Србија Владимира Лучића за персону нон грата и трајно му забраниле улазак, транзит и боравак на КиМ, уз образложење да његове изјаве представљају претњу по суверенитет и уставни поредак. Лучић је одлуку оценио као „жалосну и апсурдну“ и најавио правну борбу и формирање међународног тима, уз поруку да ће случај интернационализовати. Истакао је да Телеком наставља да улаже на КиМ, посебно у фиксну инфраструктуру. Лучић је затражио расписивање тендера за трећу лиценцу за мобилну телефонију и оценио да Приштина тиме дискриминише компаније из Србије.

СКУПШТИНА МЕЊА ЗАКОНЕ

Укупштинску процедуру ушли су предлози измена закона о јавном дугу, акцизама и електронском фактурисању.

Изменама Закона о јавном дугу предвиђено је усклађивање са прописима ЕУ о контроли државне помоћи, као и наплата издавања државних гаранција. Код акциза се укида ограничење од 20 одсто за смањење намета на нафтне деривате у случају великог раста цена нафте на светском тржишту. Предвиђено је и усклађивање акциза са годишњом инфлацијом. Изменама система е-фактура уводе се нова правила за евидентирање ПДВ-а и података о извозу.

УВРЕДЕ И МРЖЊА НЕДОПУСТИВИ

Повереник за заштиту равноправности Милан Антонијевић изјавио је да су током претходне две године у Србији забележени свакодневни напади на породице политичара и покушаји ускраћивања права гласа најстаријима. Он је оценио да су увреде, говор мржње и мизогинија недопустиви у јавном простору и да прелазе са друштвених мрежа у стварност. Антонијевић је позвао политичке актере да врате пристojност на политичку сцену, фокусирају се на програме и преузму одговорност за изговорене речи, а на грађане апеловао да сваку дискриминацију пријаве институцијама. ■

Datum: 14.08.2026

Medij: Dnevnik

Rubrika Ekonomija

Autori: redakcija

Teme: Nafta i naftni derivati

Naslov: Voće i povrće oborilo inflaciju

Napomena:

Površina: 239

Strana: 5

МЕЋУГОДИШЊИ РАСТ ЦЕНА У ЈУЛУ УСПОРИО НА 1,9 ОДСТО

Воће и поврће оборило инфлацију

Међугодишња инфлација је у јулу успорила на 1,9 одсто, чему су највише допринеле ниже цене воћа и поврћа, услед изузетно доброг новог рода, показују подаци Републичког завода за статистику, а објавила је Народна банка Србије.

На месечном нивоу, како је наведено у саопштењу, потрошачке цене су у јулу у просеку снижене за 0,2 одсто, вођене појевљењем непрерађене хране, доминантно свежег поврћа (- 15,1 одсто) и свежег воћа (- 6,7 одсто). Цене прерађене хране су у јулу у односу на јун повећане за 0,4 одсто, уз раст цена пшеничних

производа и безалкохолних пића. Цене обе поткатегије прехранбене инфлације (непрерађена и прерађена храна) у просеку су ниже него у јулу прошле године за 6,1 одсто, при чему је пад цена непрерађене хране износио 12,9 одсто, а пад цена прерађене хране 2,5 одсто.

Цене енергената су на месечном нивоу повећане за 0,3 одсто, док је на међугодишњем нивоу тај раст износио 9,3 одсто. На раст цена енергената у највећој мери је утицало поскупљење нафтних деривата, које је у јулу износило 0,6 одсто (међугодишње посматрано, цене нафтних де-

ривата више су за 11,4 одсто). Како је наведено, расту цена у оквиру базне инфлације (по искључењу цена хране, енергије, алкохола и цигарета) од 0,6 одсто на месечном нивоу највише је допринело сезонско поскупљење туристичких пакет-аранжмана. На неутралан допринос цена производа из базне инфлације утицали су, с једне стране, како наводе, раст цена производа кућне хемије, а с друге стране, сезонско снижење цена обуће и одеће. На међугодишњем нивоу, базна инфлација је наставила релативно стабилно кретање и у јулу је износила 4,5 одсто, наводи се у саопштењу НБС. ■

Datum: 14.08.2026

Medij: Informer

Rubrika Vesti

Autori: redakcija

Teme: Nafta i naftni derivati

Napomena:

Površina: 47

Naslov: Cene goriva do 14. avgusta

Strana: 7

INFORMER Petak, 14. avgust 2026.

Cene goriva do 14. avgusta

EVROPREMIJUM BMB 95	202 RSD
EVRODIZEL	227 RSD

Vreme: 13.08.2026 21:41

Medij: sd.rs

Link: <https://www.sd.rs/vesti/drustvo/priroda-salje-jasnu-poruku-reke-presusuju-struje-sve-manje-nizak->

Autori: Milica Todić

Teme: Ministarstvo rudarstva i energetike

Naslov: "Priroda šalje jasnu poruku" Reke presušuju, struje sve manje: Nizak vodostaj Dunava gasi reaktore u regionu

2896

Nizak vodostaj reka širom Evrope smanjuje proizvodnju struje ne samo u hidroelektranama, već i u nuklearnim i termoelektranama, kojima je voda neophodna za hlađenje sistema. 13.08.2026. 21:41
Piše: Milica Todić Facebook WhatsApp Facebook Messenger Viber Link Komentari (0) Dunav / Izvor: Printscreen/Youtube/ Vojvodina uživo Zbog sve manjeg dotoka Dunava, najteža situacija je u našem regionu. Rumunija od danas ne dobija struju iz nuklearke "Černavoda", jer se privremeno gasi i drugi reaktor. I pored sve većih teškoća sa vodostajem, u Srbiji je snabdevanje za sada stabilno.

Reverzibilna hidroelektrana "Bajina Bašta", zahvaljujući dobroj akumulaciji, radi punim kapacitetom, dok hidroelektrane "Đerdap", u čijem sastavu rade i vlasinske i pirotke hidroelektrane, proizvodnju struje usklađuju sa dotokom vode. Davor Maljoković, direktor za proizvodnju električne energije u HE "Đerdap", navodi da je reč o nižoj proizvodnji. - To je oko 50 odsto planirane dnevne proizvodnje za avgust, višegodišnji prosek, što je osam procenata udela u ukupnoj proizvodnji Elektroprivrede Srbije, ukazuje Maljoković. Ugroženo snabdevanje strujom u Rumuniji Sve niži vodostaj Dunava ugrožava snabdevanje električnom energijom u Rumuniji. Isključenje i drugog reaktora u nuklearci "Černavoda" proteklih dana odlagano je zahvaljujući potapanju barži i preusmeravanju vode ka elektrani. To, međutim, više nije dovoljno, pa su u nuklearci privremeno morali da obustave kompletnu proizvodnju. Državni sekretar u Ministarstvu energetike Rumunije Kristijan Bušoi smatra da će nedostatak proizvodnje biti nadoknađen uvozom. - Ovih 680 do 700 megavata, koliko iznosi prosečna proizvodnja bloka 2 'Černavoda', nadoknadićemo uglavnom putem uvoza. Ovih dana nam pomaže sektor energije vetra, navodi Bušoi. Uvoz kao rešenje Bivši ministar energetike Rumunije Bogdan Ivan pak ističe da postoji mogućnost pokretanja još jednog bloka u termoelektrani. - Postoji mogućnost pokretanja još jednog bloka u termoelektrani u Rovinariju, gde uz još tri operativne jedinice imamo gotovo 1.000 megavata. Ipak, trenutno rešenje je uvoz, smatra Ivan. Zbog manjka vode u Dunavu, Mađarska je već ugasila tri reaktora u nuklearci "Pakš", a u četvrtom pokušava na sve načine da zadrži postojećih 10 odsto proizvodnje i već se suočava sa ozbiljnim nedostatkom struje. Profesor sa Instituta za nuklearnu tehniku Atila Asodi navodi da priroda šalje jasnu poruku. - Moramo da razumemo poruku prirode. U reci Dunav smo 2018. godine izmerili rekordno nizak vodostaj. Sada, osam godina kasnije, postoji novi rekord i vidimo da je uzimanje vode iz reke izazovnije. Na lokaciji nuklearke Pakš neophodna je nova procena raspoloživih metoda hlađenja, objašnjava Asodi. I francuska elektroprivreda, koja je glavni evropski izvoznik struje, saopštava da zbog vrućina iz svojih nuklearki dobija 15 odsto manje električne energije. Srbija Danas/RTS

Vreme: 13.08.2026 09:32

Medij: dnevnik.rs

Link: <https://www.dnevnik.rs/biznis/novcanik/drasticno-smanjite-racun-za-struju-za-elektranu-na->

Autori:

Teme: Ministarstvo rudarstva i energetike

Naslov: DRASTIČNO SMANJITE RAČUN ZA STRUJU! Za elektranu na sopstvenom krovu dovoljno 3.000 evra, a DRŽAVA PLACA DO 90 ODSTO; Evo ko može da dobije ogromnu

3462

Efikasno korišćenje energije i racionalna potrošnja energenata sve su veći prioritet u celom svetu, pa, naravno, i u Srbiji.

Čine se napori da se što je moguće više, uz klasične energente, koriste obnovljivi izvori energije i tako ostvare uštede, ali i benefiti - i kad je reč o energentima, životnoj sredini i kućnom budžetu. Dobra stvar kod obnovljivih izvora energije je to što su dostupni. Za korišćenje energije sunca potrebno je postaviti solarne panele, a solarni sistemi mogu da se postave na kuće, ali i zgrade, ukoliko se stanari u okviru stambene zajednice dogovore o tome. Prosečan rok isplativosti investicije kod domaćinstava, kod kojih je u direktnoj vezi s potrošnjom je do 10 godina pa se, praktično, duže od polovine veka trajanja ovakvih sistema struja troši besplatno. Foto: Pixabay.com Solarni sistemi mogu da se postave na kuće, ali i zgrade, ukoliko se stanari u okviru stambene zajednice dogovore. Za postavljanje solarnih panela potrebno je uložiti dosta novca, ali se ulaganje nakon određenog broja godina isplati i potrošaču donosi korist. Vrednost investicije zavisi od snage elektrane sa solarnim panelima i kreće se oko evro po vatu instalisane snage. Za većinu domaćinstava dovoljna je elektrana snage od tri do pet kW, što košta od oko 3.000 do 5.000 evra. Malih proizvođača 8.020 Najnoviji podaci iz Registra Elektrodistribucije Srbije pokazuju da je početkom ovog meseca bilo više od 8.020 pojedinačnih prozjuma, a da je ukupna instalisana snaga 155,4 MW. U odnosu na novembar 2025. godinu, kada je bilo evidentirano 5.832 prozjuma sa 120,38MW, to je rast od 37 odsto u broju pojedinačnih prozjuma i 29 odsto u instalisanoj snazi. Brojčano najveći deo prozjuma čine domaćinstva - ukupno 6.010 sa instalisanom snagom od 51,86 MW. U odnosu na novembar 2025. godine, broj domaćinstava je porastao za 41 odsto. Interesovanju građana da ulažu u solarne sisteme odgovorili su i trgovci i proizvođači opreme pa je za elektranu sa solarnim panelima snage šest kW ukupno ulaganje - paneli, inverter, konstrukcija, montaža i dokumentacija - oko 5.000 evra. Povrat investicije ostvaruje se nakon 6,5 godina, a svakog meseca se, uz prosečnu potrošnju struje od 450 kilovata, uštedi oko 65 evra. Ovi podaci nedvosmisleno govore da se isplati ulagati u solarne panele, posebno zato što Ministarstvo rudarstva i energetike od 2021. godine sprovodi programe subvencionisanja. 6,5 godina za povrat uloženog novca Po rečima direktora Uprave za finansiranje i podsticanje energetske efikasnosti u tom ministarstvu Milana Macure, subvencije države iznose od 50 do 65 odsto vrednosti investicije, zavisno od mere, a socijalno ugroženi građani mogu ostvariti subvencije u iznosu do 90 odsto. On je ukazao i da je više od 35.000 domaćinstava do sada iskoristilo ovu podršku, a investicije se kroz uštede obično otplate u roku od tri do pet godina. 65 evra mesečna ušteda Da je interesovanje građana i privrede za solarnu energiju u Srbiji sve veće potvrđuju iz Udruženja za obnovljive izvore Srbije ističući da je na distributivnoj mreži 232,8 MW solarnih elektrana, dok je instalisana snaga prozjuma 155,4 MW. Prozjumeri su kupci/proizvođači električne energije koji koriste proizvedenu električnu energiju za sopstvene potrebe, a viškove koji nastanu kada proizvodnja prevazilazi potrošnju, prebacuju u elektrodistributivni sistem i koriste ih kasnije kada imaju potrebu za većom količinom električne energije nego što mogu da proizvedu.

Vreme: 13.08.2026 11:40

Medij: energetskiportal.rs

Link: <https://energetskiportal.rs/rumunija-zbog-niskog-vodostaja-dunava-obustavlja-i-drugi-blok-cernavode/>

Autori: Katarina Vuinac

Teme: Ministarstvo rudarstva i energetike

Naslov: Rumunija zbog niskog vodostaja Dunava obustavlja i drugi blok Černavode

1819

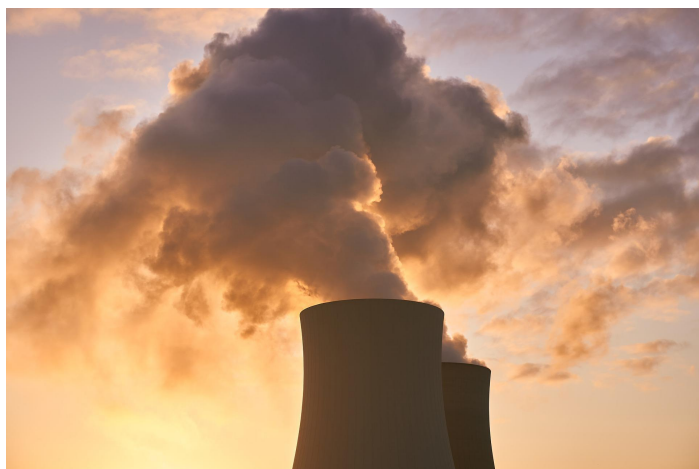

Foto-ilustracija: Pixabay (distelAPParath)

Vlada Rumunije najavila je da će drugi blok nuklearne elektrane Černavoda od sutra biti kontrolisano obustavljen zbog nepovoljnih hidroloških uslova. Situacija će se kontinuirano pratiti, a trenutne prognoze ukazuju na mogućnost poboljšanja hidroloških uslova tokom vikenda.

Podsećanja radi, krajem jula zbog niskog vodostaja Dunava obustavljen je rad prvog bloka Černavode, dok su naponi bili usmereni na bezbedan rad drugog bloka. Međutim, zbog nastavka nepovoljnih hidroloških uslova sada će biti obustavljen i njegov rad.

Prema procenama, snabdevanje električnom energijom u Rumuniji biće u potpunosti obezbeđeno iz drugih izvora i uvozom. U narednih sedam dana očekuje se prosečna proizvodnja energije iz vetra od oko 525 MW, uz maksimalnu prognoziranu proizvodnju od 1.560 MW.

Pročitajte još:

Vremenski uslovi i nizak vodostaj Dunava ugrozili energetske stabilnost Mađarske

Dodatni kapacitet za nadoknadu obezbeđivače energetski blok Rovinari 4 kompanije Complexul Energetic Oltenia, instalisane snage 330 MW, koji se trenutno nalazi u rezervi. Na raspolaganju je i najmanje 300 MW iz proizvodnje kompanije Hidroelectrica, u okviru tehničkih mogućnosti i raspoloživih vodnih resursa.

Rumunski elektroenergetski sistem raspolaže i prekograničnim kapacitetom od oko 4.000 MW, što omogućava dodatni uvoz električne energije ukoliko bude potrebno. Operator sistema će raspoložive kapacitete aktivirati u zavisnosti od razvoja proizvodnje, potrošnje i hidroloških uslova.

Ministarstvo energetike ponovo je uputilo apel građanima na odgovornu potrošnju električne energije, posebno između 19 i 23 časa, kako bi se smanjilo opterećenje sistema u periodu najveće potrošnje.

Energetski portal

Prethodni Članak Pokrenuta akcija za obnovu Deliblatske pešcare - cilj 100.000 mladica

Vreme: 13.08.2026 17:47

Medij: bizportal.rs

Link: <https://bizportal.rs/potrosac/101073727/jedno-ulaganje-smanjuje-racune-za-struju-godinama.html>

Autori: Biljana Delibašić

Teme: Ministarstvo rudarstva i energetike

Naslov: Jedno ulaganje smanjuje račune za struju godinama

3525

Efikasno korišćenje energije i racionalna potrošnja energenata sve su veći prioritet u celom svetu, pa, naravno, i u Srbiji.

Čine se napor da se što je moguće više, uz klasične energente, koriste obnovljivi izvori energije i tako ostvare uštede, ali i benefiti - i kad je reč o energentima, životnoj sredini i kućnom budžetu.

Dobra stvar kod obnovljivih izvora energije je to što su dostupni. Za korišćenje energije sunca potrebno je postaviti solarne panele, a solarni sistemi mogu da se postave na kuće, ali i zgrade, ukoliko se stanari u okviru stambene zajednice dogovore o tome.

Prosečan rok isplativosti investicije kod domaćinstava, kod kojih je u direktnoj vezi s potrošnjom je do 10 godina pa se, praktično, duže od polovine veka trajanja ovakvih sistema struja troši besplatno.

Solarni sistemi mogu da se postave na kuće, ali i zgrade, ukoliko se stanari u okviru stambene zajednice dogovore

Za postavljanje solarnih panela potrebno je uložiti dosta novca, ali se ulaganje nakon određenog broja godina isplati i potrošaču donosi korist. Vrednost investicije zavisi od snage elektrane sa solarnim panelima i kreće se oko evro po vatu instalisane snage. Za većinu domaćinstava dovoljna je elektrana snage od tri do pet kW, što košta od oko 3.000 do 5.000 evra.

Najnoviji podaci iz Registra Elektrodistribucije Srbije pokazuju da je početkom ovog meseca bilo više od 8.020 pojedinačnih prozjuma, a da je ukupna instalisana snaga 155,4 MW. U odnosu na novembar 2025. godinu, kada je bilo evidentirano 5.832 prozjuma sa 120,38MW, to je rast od 37 odsto u broju pojedinačnih prozjuma i 29 odsto u instalisanoj snazi.

Brojčano najveći deo prozjuma čine domaćinstva - ukupno 6.010 sa instalisanom snagom od 51,86 MW. U odnosu na novembar 2025. godine, broj domaćinstava je porastao za 41 odsto.

Interesovanju građana da ulažu u solarne sisteme odgovorili su i trgovci i proizvođači opreme pa je za elektranu sa solarnim panelima snage šest kW ukupno ulaganje - paneli, inverter, konstrukcija, montaža i dokumentacija - oko 5.000 evra.

Povrat investicije ostvaruje se nakon 6,5 godina, a svakog meseca se, uz prosečnu potrošnju struje od 450 kilovata, uštedi oko 65 evra. Ovi podaci nedvosmisleno govore da se isplati ulagati u solarne panele, posebno zato što Ministarstvo rudarstva i energetike od 2021. godine sprovodi programe subvencionisanja.

Po rečima direktora Uprave za finansiranje i podsticanje energetske efikasnosti u tom ministarstvu Milana Macure, subvencije države iznose od 50 do 65 odsto vrednosti investicije, zavisno od mere, a socijalno ugroženi građani mogu ostvariti subvencije u iznosu do 90 odsto.

On je ukazao i da je više od 35.000 domaćinstava do sada iskoristilo ovu podršku, a investicije se kroz uštede obično otplate u roku od tri do pet godina.

Da je interesovanje građana i privrede za solarnu energiju u Srbiji sve veće potvrđuju iz Udruženja za obnovljive izvore Srbije ističući da je na distributivnoj mreži 232,8 MW solarnih elektrana, dok je instalisana snaga prozjuma 155,4 MW, piše 24 sedam.

Prozjumeri su kupci/proizvođači električne energije koji koriste proizvedenu električnu energiju za sopstvene potrebe, a viškove koji nastanu kada proizvodnja prevazilazi potrošnju, prebacuju u elektrodistributivni sistem i koriste ih kasnije kada imaju potrebu za većom količinom električne energije nego što mogu da proizvedu.

BONUS KLIP Pogledajte vesti o EXPO2027:

Za najnovije biznis vesti iz Srbije i sveta, pratite nas na Tiktoku, Fejsbuku i na našoj Instagram stranici.

Vreme: 13.08.2026 20:00

Medij: rts.rs

Link: <https://www.rts.rs/vesti/region/6019042/vodostaj-dunav-paks-cernavoda-struja-.html>

Autori:

Teme: Ministarstvo rudarstva i energetike

Naslov: Reke presušuju, struje sve manje - nizak vodostaj Dunava gasi reaktore u regionu

2721

Nizak vodostaj reka širom Evrope smanjuje proizvodnju struje ne samo u hidroelektranama, već i u nuklearnim i termoelektranama, kojima je voda neophodna za hlađenje sistema. Zbog sve manjeg dotoka Dunava, najteža situacija je u našem regionu. Rumunija od danas ne dobija struju iz nuklearke 'Černavoda', jer se privremeno gasi i drugi reaktor. I pored sve većih teškoća sa vodostajem, u Srbiji je snabdevanje za sada stabilno.

Reverzibilna hidroelektrana "Bajina Bašta", zahvaljujući dobroj akumulaciji, radi punim kapacitetom, dok hidroelektrane "Đerdap", u čijem sastavu rade i vlasinske i pirotke hidroelektrane, proizvodnju struje usklađuju sa dotokom vode. Davor Maljoković, direktor za proizvodnju električne energije u HE "Đerdap", navodi da je reč o nižoj proizvodnji. "To je oko 50 odsto planirane dnevne proizvodnje za avgust, višegodišnji prosek, što je osam procenata udela u ukupnoj proizvodnji Elektroprivrede Srbije", ukazuje Maljoković. Ugroženo snabdevanje strujom u Rumuniji Sve niži vodostaj Dunava ugrožava snabdevanje električnom energijom u Rumuniji. Isključenje i drugog reaktora u nuklearci "Černavoda" proteklih dana odlagano je zahvaljujući potapanju barži i preusmeravanju vode ka elektrani. To, međutim, više nije dovoljno, pa su u nuklearci privremeno morali da obustave kompletnu proizvodnju. Državni sekretar u Ministarstvu energetike Rumunije Kristijan Bušoi smatra da će nedostatak proizvodnje biti nadoknađen uvozom. "Ovih 680 do 700 megavata, koliko iznosi prosečna proizvodnja bloka 2 'Černavoda', nadoknadićemo uglavnom putem uvoza. Ovih dana nam pomaže sektor energije vetra", navodi Bušoi. Uvoz kao rešenje Bivši ministar energetike Rumunije Bogdan Ivan pak ističe da postoji mogućnost pokretanja još jednog bloka u termoelektrani. "Postoji mogućnost pokretanja još jednog bloka u termoelektrani u Rovinariju, gde uz još tri operativne jedinice imamo gotovo 1.000 megavata. Ipak, trenutno rešenje je uvoz", smatra Ivan. Zbog manjka vode u Dunavu, Mađarska je već ugasila tri reaktora u nuklearci "Pakš", a u četvrtom pokušava na sve načine da zadrži postojećih 10 odsto proizvodnje i već se suočava sa ozbiljnim nedostatkom struje. Profesor sa Instituta za nuklearnu tehniku Atila Asodi navodi da priroda šalje jasnu poruku. "Moramo da razumemo poruku prirode. U reci Dunav smo 2018. godine izmerili rekordno nizak vodostaj. Sada, osam godina kasnije, postoji novi rekord i vidimo da je uzimanje vode iz reke izazovnije. Na lokaciji nuklearke Pakš neophodna je nova procena raspoloživih metoda hlađenja", objašnjava Asodi. I francuska elektroprivreda, koja je glavni evropski izvoznik struje, saopštava da zbog vrućina iz svojih nuklearki dobija 15 odsto manje električne energije.

Vreme: 13.08.2026 12:01

Medij: ekapija.com

Link: <https://www.ekapija.com/where-to-invest/5639901/od-banja-do-grejanja-i-proizvodnje-struje-srbija->

Autori: @ekapija

Teme: Ministarstvo rudarstva i energetike

Naslov: Od banja do grejanja i proizvodnje struje - Srbija pravi mapu za nove geotermalne investicije

2825

Ilustracija (Foto: Sergemi/shutterstock.com) Ministarstvo rudarstva i energetike pokrenulo je javnu nabavku za izradu Geotermalnog atlasa Republike Srbije, dokumenta koji bi trebalo da pruži sveobuhvatan pregled geotermalnih resursa i njihovog potencijala na teritoriji Srbije. Procenjena vrednost nabavke iznosi 17,4 miliona dinara bez PDV-a Atlas će obuhvatiti celu teritoriju Srbije, uključujući AP Vojvodinu i AP Kosovo i Metohiju, a cilj je da se na jednom mestu objedine podaci o postojećim geotermalnim pojavama, bušotinama i potencijalnim lokacijama za korišćenje geotermalne energije. Prema projektom zadatku, biće izrađene digitalne tematske karte koje će prikazivati gustinu terestričnog toplotnog toka, geotermalne gradijente i procenjene temperature na različitim dubinama - do 300 metara, kao i na 500, 1.000, 2.000, 3.000 i 5.000 metara. Atlas će prikazati i područja pogodna za različite vrste geotermalnih resursa, uključujući hidrogeotermalne, subgeotermalne i petrogeotermalne resurse, kao i lokacije sa potencijalom za proizvodnju toplotne i električne energije, kogeneraciju i proizvodnju kritičnih mineralnih sirovina iz geotermalnih resursa. Poseban deo biće posvećen postojećim geotermalnim bušotinama u Srbiji. One će biti razvrstane prema statusu na aktivne, konzervirane i likvidirane, uz podatke o njihovim koordinatama, temperaturi geotermalnog resursa i dostupnoj termalnoj snazi. U okviru izrade atlasa biće analizirane i različite geološke i geofizičke podloge, među kojima su geološke, tektonske i strukturne karte, gravimetrijske i geomagnetne karte, karte debljine Zemljine kore, neotektonskih kretanja, neogenog magmatizma, dubine baze neogena i hidrogeološke karte. Jedan od ključnih zadataka biće i procena održivosti i ekonomske opravdanosti potencijalnih geotermalnih projekata. Resursi će biti klasifikovani prema međunarodnoj UNFC-2009 metodologiji, kroz kriterijume ekonomske i društvene održivosti, tehničke izvodljivosti i stepena geološke istraženosti. Ministarstvo navodi da bi Atlas trebalo da postane stručna i informaciona osnova za planiranje novih geoloških istraživanja, pripremu investicionih projekata i održivo upravljanje geotermalnim resursima. Geotermalna energija u Srbiji već se koristi za zagrevanje objekata, u banjskom turizmu i balneologiji, poljoprivredi i drugim oblastima, dok se očekuje šira primena u proizvodnji toplotne i električne energije. Finalni Atlas biće izrađen na srpskom i engleskom jeziku, u digitalnom PDF i GIS formatu, sa pripadajućom bazom podataka, kao i u štampanom izdanju. Predviđeno je da radna verzija bude završena najkasnije 120 dana od potpisivanja ugovora, dok je za izradu finalne verzije predviđeno još najviše 30 dana od usvajanja radne verzije. Ponude se mogu dostaviti do 11. septembra, a detaljnije pogledajte OVDE. I. Ž.

Vreme: 13.08.2026 20:10

Medij: nsreporter.rs

Link: <https://nsreporter.rs/2026/08/ugasena-oba-reaktora-u-cernovodi-dunav-presudio-nuklearki/>

Autori: magda

Teme: Ministarstvo rudarstva i energetike

Naslov: UGAŠENA OBA REAKTORA U ČERNOVODI: Dunav presudio nuklearki

1948

BUKUREŠT - U nuklearnoj elektrani Černavoda u Rumuniji danas su kontrolisano ugašena oba reaktora zbog izuzetno niskog vodostaja Dunava, saopštilo je Ministarstvo energetike. Drugi reaktor zaustavljen je u 10.53 časova, nakon što je prethodno iz istog razloga obustavljen rad prvog reaktora. U Ministarstvu navode da zaustavljanje reaktora trenutno ne ugrožava stabilnost nacionalnog elektroenergetskog sistema. Potrošnja [...] Članak se pojavljuje prvo na NS Reporter. BUKUREŠT - U nuklearnoj elektrani Černavoda u Rumuniji danas su kontrolisano ugašena oba reaktora zbog izuzetno niskog vodostaja Dunava, saopštilo je Ministarstvo energetike. Drugi reaktor zaustavljen je u 10.53 časova, nakon što je prethodno iz istog razloga obustavljen rad prvog reaktora. U Ministarstvu navode da zaustavljanje reaktora trenutno ne ugrožava stabilnost nacionalnog elektroenergetskog sistema. Potrošnja se nadoknađuje proizvodnjom iz hidroelektrana, vetroelektrana i rezervnih termoelektrana na ugalj, kao i uvozom električne energije. Prema procenama rumunskih vlasti, tokom večernjeg perioda najveće potrošnje biće potrebno uvesti do 2.300 megavata električne energije, dok raspoloživi prekogranični kapacitet za uvoz iznosi oko 4.000 megavata. Rumunija se istovremeno suočava sa ozbiljnom hidrološkom sušom. Bukurešt je ranije obavestio Evropsku komisiju o mogućnosti elektroenergetske krize, posebno zbog planiranog gašenja preostalih termoenergetskih kapaciteta na ugalj do kraja avgusta. Nizak vodostaj Dunava već je ozbiljno uticao na rad energetske postrojenja u regionu, uključujući nuklearne elektrane čiji sistemi zavise od dovoljne količine vode za hlađenje. Ministarstvo energetike Rumunije poručuje da nacionalni elektroenergetski sistem za sada funkcioniše normalno i da nema rizika za kontinuirano snabdevanje električnom energijom na nivou cele zemlje. M. T. Foto: Tanjug/AP Photo/Andreea Alexandru Članak se pojavljuje prvo na NS Reporter.

Vreme: 13.08.2026 18:55

Medij: k1info.rs

Link: <https://www.k1info.rs/vesti/svet/134876/nizak-vodostaj-dunava-kontrolisano-ugasena-oba-reaktora-u->

Autori: Tanjug

Teme: Ministarstvo rudarstva i energetike

Naslov: NIZAK VODOSTAJ DUNAVA: Kontrolisano ugašena oba reaktora u nuklearnoj elektrani Cernavoda u Rumuniji

1582

U rumunskoj nuklearnoj elektrani Černavoda danas je izvedeno kontrolisano gašenje oba reaktora zbog izuzetno niskog vodostaja Dunava, dok nacionalni elektroenergetski sistem ostaje stabilan, saopštilo je Ministarstvo energetike. Reaktor dva zaustavljen je u 10.53 časova, nakon što je prethodno iz istog razloga ugašen i Reaktor jedan, prenosi DiGi 24. pročitajte još **ALARMANTNO U SRBIJI: Aktivan 31 požar, vatra progutala više od 2.000 hektara!** pre 4 sata Srbija **KAKVA JE SITUACIJA U SRBIJI USLED REKORDNO NISKO VODOSTAJA DUNAVA:** Ministarka Đedović Handanović otkrila najnovije informacije 09.08.2026 Biznis Ministarstvo navodi da ne postoje rizici za kontinuirano snabdevanje električnom energijom i da se potrošnja pokriva proizvodnjom iz hidroelektrana, vetroelektrana, rezervnih termoelektrana na ugalj i uvozom struje. "Nacionalni elektroenergetski sistem je stabilan i funkcioniše normalno. Sve trenutne procene pokazuju da ne postoje rizici za kontinuirano snabdevanje električnom energijom na nivou cele zemlje", navelo je Ministarstvo. Za večernji period najveće potrošnje Rumunija procenjuje da će biti potrebno uvesti do 2.300 megavata električne energije, dok raspoloživi prekogranični kapacitet za uvoz iznosi oko 4.000 megavata. Bukurešt je ranije obavestio Evropsku komisiju o mogućoj elektroenergetskoj krizi izazvanoj teškom hidrološkom sušom i upozorio da bi planirano gašenje preostalih termoeenergetskih kapaciteta na ugalj do kraja avgusta moglo dodatno da ugrozi sigurnost elektroenergetskog sistema. **BONUS VIDEO:** Tagovi: Černavoda Rumunija nuklearni reaktori

Vreme: 13.08.2026 16:24

Medij: 24sedam.rs

Link: <https://24sedam.rs/biznis/privreda/473219/ovako-se-racun-za-struju-drasticno-smanjuje/vest>

Autori: J. Jovanović

Teme: Ministarstvo rudarstva i energetike

Naslov: Ovako se račun za struju drastično smanjuje! Država daje subvencije za panele, evo ko može da ih dobije

3444

Efikasno korišćenje energije i racionalna potrošnja energenata sve su veći prioritet u celom svetu, pa, naravno, i u Srbiji. Čine se naponi da se što je moguće više, uz klasične energente, koriste obnovljivi izvori energije i tako ostvare uštede, ali i benefiti - i kad je reč o energentima, životnoj sredini i kućnom budžetu. Dobra stvar kod obnovljivih izvora energije je to što su dostupni. Za korišćenje energije sunca potrebno je postaviti solarne panele, a solarni sistemi mogu da se postave na kuće, ali i zgrade, ukoliko se stanari u okviru stambene zajednice dogovore o tome. Prosečan rok isplativosti investicije kod domaćinstava, kod kojih je u direktnoj vezi s potrošnjom je do 10 godina pa se, praktično, duže od polovine veka trajanja ovakvih sistema struja troši besplatno. Solarni sistemi mogu da se postave na kuće, ali i zgrade, ukoliko se stanari u okviru stambene zajednice dogovore. Za postavljanje solarnih panela potrebno je uložiti dosta novca, ali se ulaganje nakon određenog broja godina isplati i potrošaču donosi korist. Vrednost investicije zavisi od snage elektrane sa solarnim panelima i kreće se oko evro po vatu instalisane snage. Za većinu domaćinstava dovoljna je elektrana snage od tri do pet kW, što košta od oko 3.000 do 5.000 evra. Najnoviji podaci iz Registra Elektrodistribucije Srbije pokazuju da je početkom ovog meseca bilo više od 8.020 pojedinačnih prozjuma, a da je ukupna instalisana snaga 155,4 MW. U odnosu na novembar 2025. godinu, kada je bilo evidentirano 5.832 prozjuma sa 120,38MW, to je rast od 37 odsto u broju pojedinačnih prozjuma i 29 odsto u instalisanoj snazi. Brojčano najveći deo prozjuma čine domaćinstva - ukupno 6.010 sa instalisanom snagom od 51,86 MW. U odnosu na novembar 2025. godine, broj domaćinstava je porastao za 41 odsto. Interesovanju građana da ulažu u solarne sisteme odgovorili su i trgovci i proizvođači opreme pa je za elektranu sa solarnim panelima snage šest kW ukupno ulaganje - paneli, inverter, konstrukcija, montaža i dokumentacija - oko 5.000 evra. Povrat investicije ostvaruje se nakon 6,5 godina, a svakog meseca se, uz prosečnu potrošnju struje od 450 kilovata, uštedi oko 65 evra. Ovi podaci nedvosmisleno govore da se isplati ulagati u solarne panele, posebno zato što Ministarstvo rudarstva i energetike od 2021. godine sprovodi programe subvencionisanja. Po rečima direktora Uprave za finansiranje i podsticanje energetske efikasnosti u tom ministarstvu Milana Macure, subvencije države iznose od 50 do 65 odsto vrednosti investicije, zavisno od mere, a socijalno ugroženi građani mogu ostvariti subvencije u iznosu do 90 odsto. On je ukazao i da je više od 35.000 domaćinstava do sada iskoristilo ovu podršku, a investicije se kroz uštede obično otplate u roku od tri do pet godina. Da je interesovanje građana i privrede za solarnu energiju u Srbiji sve veće potvrđuju iz Udruženja za obnovljive izvore Srbije ističući da je na distributivnoj mreži 232,8 MW solarnih elektrana, dok je instalisana snaga prozjuma 155,4 MW. Prozjumeri su kupci/proizvođači električne energije koji koriste proizvedenu električnu energiju za sopstvene potrebe, a viškove koji nastanu kada proizvodnja prevazilazi potrošnju, prebacuju u elektrodistributivni sistem i koriste ih kasnije kada imaju potrebu za većom količinom električne energije nego što mogu da proizvedu. Bonus video Instalirajte našu iOS ili android aplikaciju - 24sedam Vest koja vredi

Vreme: 13.08.2026 12:47

Medij: nova.rs

Link: <https://nova.rs/vesti/svet/nezapamcena-susa-zaustavila-nuklearku-rumunija-gasi-oba-reaktora/>

Autori: Nova.rs

Teme: Ministarstvo rudarstva i energetike

Naslov: Nezapamćena suša zaustavila nuklearku: Rumunija gasi oba reaktora

2373

Rumunija je u četvrtak započela potpuno gašenje svoje jedine nuklearne elektrane Černavoda, pošto je nivo Dunava, čija se voda koristi za hlađenje postrojenja, pao na rekordno nizak nivo. Rumunija je u četvrtak započela potpuno gašenje svoje jedine nuklearne elektrane Černavoda, pošto je nivo Dunava, čija se voda koristi za hlađenje postrojenja, pao na rekordno nizak nivo. Podeli vest: Oglas Kompanija Nuclearelectrica još prošlog meseca isključila je jedan od dva reaktora elektrane, koja u normalnim okolnostima proizvodi oko petine ukupne električne energije u Rumuniji. Sada je doneta odluka da se ugasi i drugi reaktor zbog "značajnog i kontinuiranog pada nivoa vode u Dunavu", piše AFP. Kompanija je saopštila da je 13. avgusta ujutru započela proceduru kontrolisanog gašenja drugog bloka nuklearne elektrane. Oba reaktora u Černavodi imaju snagu od po 700 megavata. Rumunske vlasti su prethodnih dana pokušavale da izbegnu potpuno zaustavljanje elektrane. Preduzete su čak i vanredne mere kako bi se promenio tok vode u Dunavu i obezbedilo dovoljno vode za hlađenje reaktora. Između ostalog, minirana je jedna stena, dok su četiri barže napunjene kamenjem potopljene u reku kako bi se deo toka preusmerio. Za ove intervencije predviđeno je više od dva miliona evra. Ovo je prvo potpuno gašenje Černavode zbog suše još od 2003. godine, kada je elektrana takođe morala da bude zatvorena na nekoliko nedelja. Rumunsko Ministarstvo energetike očekuje da će manjak struje biti nadoknađen iz drugih izvora, pre svega vetroelektrana, kao i povećanim uvozom električne energije. Istovremeno, građanima je ponovo upućen apel da električnu energiju troše odgovorno. Problem je posledica ekstremnih vremenskih prilika koje su ove godine pogodile Evropu. Nezapamćeni toplotni talasi i nedostatak padavina doveli su do dramatičnog pada nivoa Dunava. Prema analizi evropske službe za praćenje klimatskih promena Kopernikus, gotovo dve trećine toka Dunava tokom jula zabeležilo je protok vode koji je bio najniži za taj mesec tokom 34 godine merenja. Naučnici iz grupe World Weather Attribution upozoravaju da je već ozbiljna suša dodatno pogoršana klimatskim promenama izazvanim ljudskim delovanjem. Prema njihovim procenama, ovakvi problemi mogli bi u budućnosti da postanu još izraženiji. Učestvuj u diskusiji ili pročitaj komentare 1. 2. 3. 4. 5. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9.

Datum: 13.08.2026

Medij: RTS1

Emisija: Dnevnik 2/RTS1

Autori: Redakcija

Teme: Ministarstvo rudarstva i energetike

	Početak	Trajanje
Emisija	13.08.2026 19:30:00	60:00
Prilog	13.08.2026 19:47:00	2:20

Naslov: Teška situacija sa vodostajima

2074

Nizak vodostaj reka; stabilno snabdevanje energije; smanjenje proizvodnje u Rumuniji

Nizak vodostaj reka širom Evrope smanjuje proizvodnju struje; zbog sve manjeg dotoka Dunava, najteža situacija je u našem regionu. Rumunija od danas ne dobija struju iz nuklearke Černe vode, jer se privremeno gasi i drugi reaktor. U Srbiji je snabdevanje za sada stabilno.

Reverzibilna hidroelektrana Bajina Bašta, zahvaljujući dobroj akumulaciji, radi punim kapacitetom, dok Đerdapske hidroelektrane, u čijem sastavu rade i Vlasinske i Pirotske elektrane, proizvodnju struje usklađuju sa dotokom vode. Što je negde oko 50% planirane proizvodnje na dnevnom nivou za avgust mesec, višegodišnji prosek, a to je 8% udela u ukupnoj proizvodnji Elektroprivrede Srbije.

Sve niži vodostaj Dunava ugrožava snabdevanje električnom energijom u Rumuniji.

Isključenje i drugog reaktora u nuklearci Černe vode proteklih dana prolongirano je zahvaljujući potapanju barži i preusmeravanju vode ka elektrani, ali to više nije dovoljno, pa su u nuklearci privremeno morali da obustave kompletnu proizvodnju. Ovih 680 do 700 megavata, koliko iznosi prosečna proizvodnja bloka 2 u Čornoj vodi, nadoknadićemo uglavnom putem uvoza.

Ovih dana nam pomaže sektor energije vetra. Postoji mogućnost pokretanja još jednog bloka u termoelektrani u Rovinariju, gde uz još 3 operative jedinice imamo gotovo 1.000 megavata.

Ipak, trenutno rešenje je uvoz. Zbog manjka vode u Dunavu, Mađarska je već ugasila 3 reaktora u nuklearci Pakš, a u četvrtom pokušava na sve načine da zadrži postojećih 10% proizvodnje i već se suočava sa ozbiljnim nedostatkom struje. Moramo razumeti poruku koju nam je priroda poslala: tako smo 2018.

u reci Dunav izmerili rekordno nizak vodostaj. Sada, 8 godina kasnije, postoji novi rekord i vidimo da je uzimanje vode iz reke izazovnije. Na lokaciji nuklearke Pakš svakako je neophodna nova procena raspoloživih metoda hlađenja. I Francuska Elektroprivreda, koja je glavni evropski izvoznik struje, saopštava da zbog vrućina iz svojih nuklearki dobija 15% manje električne energije.

Datum: 14.08.2026

Medij: Danas

Rubrika: Društvo

Autori: J.T.

Teme: Ministarstvo rudarstva i energetike

Napomena:

Površina: 525

Naslov: Vučić ne odustaje od izmene toka Ibra, ćuti o izmeni katastra

Strana: 10

Posle veštačenja na mestu srušenog Hotela „Jezero“ na Gazivodama nastavlja se sudski proces protiv preduzeća „Ibar Lepenac“

Vučić ne odustaje od izmene toka Ibra, ćuti o izmeni katastra

**ZUBIN POTOK, GRAČANICA, BE-
OGRAĐ** // Na osnovu odluke Osnov-

nog suda u severnom delu kosovske Mitrovice juče je izvršeno veštačenje na mestu srušenog privatnog hotela „Jezero“ u vlasništvu Jordana Jakšića na obali veštačkog jezera „Gazivode“. To je deo sudskog procesa koji se od 12. avgusta vodi po tužbi Jordana Jakšića protiv javnog preduzeća „Ibar Lepenac“ koje je tvrdi da je Hotel „Jezero“ bio sagrađen na zemljištu u državnom vlasništvu iako je reč o Jakšićevom porodičnom imanju.

- Izveštaj veštaka trebalo bi da stigne za 14 dana, pa da se suđenje nastavi saslušanjima - izjavio je za Danas pravnik Dragutin Nenezić, deo pravnog tima porodice Jakšić.

Jordan Jakšić nije jedini Srbin čiju je nepokretnu imovinu preduzeće Ibar Lepenac, uz asistenciju KPS, srušilo poslednjih mesec i po na obalama jezera „Gazivode“ tvrdeći da su bespravno podignuti, iako njegovi vlasnici imaju dokaz o vlasništvu, neki od njih već su

ranije podneli krivične prijave kosovskim institucijama. Dragutin Nenezić kaže da je reč o desetak prijavi.

Sad su na udaru i srpske kuće u selu Rezale koje su starije od jezera Gazivode, koje će 2027. napuni pola veka. U autorskom tekstu za portal kossev.info Nenezić je pre dva dana ocenio da se „posle rušenja Hotela „Jezero“ sporovi šire i kroz njih otvaraju i pitanja katastarskih upisa i pravnog osnova po kojem „Ibar-Lepenac“ polaže pravo na zemljište“. On je kao posebno ilustrativan izdvojio slučaj porodice Đukić, čiji upis datira iz 1997, dok je „Ibar-Lepenac“ na toj imovini upisan 2018. godine.

Na osnovu „tehničkog dijaloga“ o katastru koji su u ime Beograda i Prištine vodili Borislav Stefanović i Edita Tahiri, na KiM su 2015. vraćene digitalne kopije svih katastarskih knjiga koje su vlasti Srbije izmestile iz južne srpske pokrajine 1999. Originali su ostali u vlasništvu Republičkog geodetskog zavoda Srbije.

- Da ne bilo zloupotreba, tehničkim dijalogom bilo je dogovoreno da se novi upisi u katastar vrše zajednički i uz kontrolu međunarodne mešovite komisije, čiji bi zadatak bio da rešava sporove oko imovine. Priština to nikad nije prihvatila niti ispoštovala. Druga je stvar što Beograd nikad na tome nije insistirao, mada je pitanje kako i privleo Prištinu da sprovede dogovoreno - kaže za Danas Borislav Borko Stefanović.

Aleksandar Vučić, predsednik Srbije, i Kancelarija za KiM, od početka sprovođenja Ohridskog sporazuma i udara Prištine na srpsku državu i privatnu imovinu ne pominju ni Briselski sporazum o katastru niti objašnjavaju kako su posedi „Srbija Šume“ u Ibarskom Kolašinu kao i privatna srpska imovina postali vlasništvo kosovskog javnog preduzeća „Ibar-Lepenac“. Vučić je i dalje glavni „junak“ pri-

če o izmeštanju vodotoka reke Ibar u Srbiji bez KiM i najavljuje da će iduće nedelje biti formirana „stručna grupa“. Govoreći o negativnim reagovanjima iz EU i Prištine na njegovu najavu izmeštanja vodotoka reke Ibar, Vučić je juče tokom posete selu Veliki Popovići kod Despotovca, izjavio da je to svojevremeno tražila Opština Novi Pazar i pojedine organizacije iz tog grada, zbog izgradnje male hidroelektrane kod Ribarića.

Prema pisanju portala kossev.info, „hidroenergetski planovi za Ibar kod Ribarića nisu novi, državni dokumenti pokazuju da se velika HE Ribarići razmatrala još početkom dvehiljaditih, dok je 2018. Skupština opštine Tutin pokrenula izradu plana za male hidroelektrane na Ibru, sa Ribarićima unutar projekta“.

„U Programu ostvarivanja Strategije razvoja energetike Republike Sr-

bije do 2015. godine za period 2007-2012, HE Ribarići navedena je kao jedna od tri nove hidroelektrane, čija je izgradnja bila planirana, uz RHE Bistrica i HE Vrutci. U dom državnog dokumentu navodi se da je analiza opravdanosti izgradnje HE Ribarići urađena još 2002., na osnovu tehničkog rešenja iz Idejnog projekta. Investicija je tada procenjena na 93,1 milion evra. Program je predviđao da se 2007. i 2008. aktuelizuju postojeći Idejni projekat i studija opravdanosti, a potom izrade glavni projekat i tenderska dokumentacija i započne izbor isporučioce opreme. Ovaj dokument govori o velikoj HE Ribarići kao državnom energetskom projektu, a ne potvrđuje današnju Vučićevu tvrdnju da su malu hidrocentralu kod Ribarića tražili Novi Pazar i boshnjačko veće“, navodi kossev.info.

J. T.

SNV KIM: Ugrožavanje snabdevanja vodom

„Promena toka reke Ibra sigurno da bi u velikoj meri pogodila Albance jer se pijaćom vodom snabdevaju Priština, Vučitrn, Srbica i južna Mitrovica, ali i Srbi jer ista voda služi i za potrebe opština Severna Mitrovica, Zvečan i Zubin Potok. Jednostavno kazano, Srbija bi mogla da izgradi novu hidrocentralu na reci Ibru iznad Ribarića kod sela Batrage, ali ne iz revolta prema Prištini nego iz njenih potreba za električnom energijom“, saopštilo je juče Srpsko nacionalno veće KiM. U saopštenju se podseća da je Priština, čim joj je Beograd predao Valač i Gazivode, sa vladom u Tirani napravila energetsku zajednicu, a „Tuzlanka Zorana Mihajlović je kao ministar energetike prekinula komunikaciju na relaciji sever KiM-centralna Srbija, da bi se ta energetska zajednica zaokružila, pa je prekinuta veza između Zubinog Potoka i Novog Pazara, kao i između Raške i Leposavića“. U SNV KiM pozivaju Vučića od EU zatraži da Beograd imenuje upravljačku strukturu u sistemu Ibar-Lepenac jer ga je Srbija finansirala.

Datum: 14.08.2026

Medij: Ekspres

Rubrika Bez naslova

Autori: Marko R. Petrović

Teme: Ministarstvo rudarstva i energetike

Napomena:

Površina: 3124

Naslov: Ruska vizija Srbije je da bude Belorusija na Balkanu

Strana:

/ INTERVJU

**Dr Slobodan
Zečević**

- Institut za evropske
studije -

Ruska vizija Srbije je da bude Belorusija na Balkanu

10 EKSPRES

www.ekspres.net

Datum: 14.08.2026

Medij: Ekspres

Rubrika: Bez naslova

Autori: Marko R. Petrović

Teme: Ministarstvo rudarstva i energetike

Napomena:

Površina: 3124

Naslov: Ruska vizija Srbije je da bude Belorusija na Balkanu

Strana:

Postoje zajednički interesi i svako je tu dobio ponešto, možda čak mi i više nego sam Zelenski. Zašto mislim da smo više dobili? Zato što smo mi u zapadnim medijima bili prikazivani kao tradicionalni ruski saveznik na Balkanu, kao neka vrsta tradicionalnog ruskog vazala u ovom delu Evrope. Međutim, ova poseta Zelenskog je pokazala da mi, koliko god da imamo dobre i bliske odnose sa Rusijom, zapravo imamo neku svoju spoljnu politiku koja ima svoje interese

RAZGOVARAO

MARKO R. PETROVIĆ

FOTO

MARKO STEVANOVIĆ

➤ Dolazak ukrajinskog predsednika Volodimira Zelenskog u Beograd, o kojem se dugo spekulisalo, neki su doživeli kao šok, neki kao nešto što je trebalo da se dogodi mnogo ranije. U svakom slučaju, malo je onih koji su ostali ravnodušni povodom sastanka Aleksandra Vučića i Volodimira Zelenskog, kako u Srbiji tako i u inostranstvu, naročito u onim zemljama koje su već duže od četiri godine direktno ili posredno uključene u rat u Ukrajini.

Osnovno pitanje je, naravno, iz ugla Beograda, šta su srpske vlasti pa i Srbija dobile dolaskom Zelenskog, a pitanje kojim počinjemo intervju sa dr Slobodanom Zečevićem, direktorom Instituta za evropske studije, jeste: kome je bio potrebniji ovaj susret – Zelenskom ili Vučiću?

„Teško je reći kome je bio potrebniji. Taj susret je od obostranog interesa i pripreman je neko vreme. Postoje zajednički interesi i svako je tu dobio ponešto, možda čak mi i više nego sam Zelenski. Zašto mislim da smo više dobili? Zato što smo mi u zapadnim medijima bili prikazivani kao tradicionalni ruski save-

”
Ono što je veliki politički plus za nas, koji nam je donela ta poseta, jeste da je skinuta ogromna zastava Ukrajine u Prištini. Što je za nas veoma dobro. Jer, pravo da vam kažem, zašto bi se Albanci tu postavili između nas

znik na Balkanu, pomenuo sam to i u jednom intervjuu na RTS-u, kao neka vrsta tradicionalnog ruskog vazala u ovom delu Evrope. Međutim, ova poseta Zelenskog je pokazala da mi, koliko god da imamo dobre i bliske odnose sa Rusijom, zapravo imamo neku svoju spoljnu politiku koja ima svoje interese i da aspekt ulaska u Evropsku uniju, znači put ka članstvu u Evropskoj uniji nije zanemarljiv, da nije lažan i da ima svoje strane aspekte. Da nije tako, Zelenski ne bi ni dolazio. Šta bismo mi, o čemu bismo, inače, razgovarali sa Zelenskim?“, kaže u razgovoru za „Ekspres“ dr Slobodan Zečević, direktor Instituta za evropske studije iz Beograda.

Mislite, dakle, da je Evropska unija, odnosno evropska perspektiva, ključna stvar koja je povezala Beograd i Kijev u ovom trenutku?

„Tako je. Naš put ka članstvu u Evropskoj uniji je osnovni motiv koji je doveo do dolaska Zelenskog u Beograd, da se pokaže da mi nemamo rusku spoljnu politiku, da imamo neku svoju spoljnu politiku koja nije skroz usaglašena sa evropskom, ali koja ima tendenciju da se približava evropskoj spoljnoj politici.“

Vučić se sastao sa Zelenskim, ima kontakte sa predstavnicima EU, sa Makronom, donekle i sa Nemcima, održava koliko-toliko dobre odnose sa Vašingtonom, ima kontakte sa Putinom, sa Sijem... Da li možemo tu njegovu spoljnu politiku da definišemo kao *catch* spoljnu politiku, kao što to radi i na unutrašnjem planu gde pokušava pokrije sve segmente?

„U suštini, kada je reč o njegovoj spoljnoj politici, ona je iznuđena njegovim opredeljenjem. Šta je bilo njegovo opredeljenje – da ne uvede sankcije Ruskoj Federaciji. Ako je to već tako, to znači da ima mnogo manje sredstava iz Evrope za finansiranje određenih projekata u Srbiji. Onda on mora da se okrene, recimo, Kini da bi imao investitore ovde u Srbiji i da bi mogao da gradi. Sve to, sva ta njegova spoljna politika je, u stvari, uzrokovana time što mi nismo klasična evropska država koja je na putu ka članstvu u Evropskoj uniji ili je već u Evropskoj uniji, kao što je Hrvatska ili kao što je recimo Mađarska, koja prima znatno više sredstava iz fondova Evropske unije od nas. Sada da bi se to nadomestilo on se okrenuo Kini, koristi donekle povoljnije cene nafte i gasa koje dobija od Rusa, ali to je sve na kratkom štapu, kratkoj uzici. To se produžava ne dugoročno kako je, recimo, imao Orban.“ ➤

EKSPRES/ 11

Datum: 14.08.2026

Medij: Ekspres

Rubrika: Bez naslova

Autori: Marko R. Petrović

Teme: Ministarstvo rudarstva i energetike

Napomena:

Površina: 3124

Naslov: Ruska vizija Srbije je da bude Belorusija na Balkanu

Strana:

/ INTERVJU

Nego na po tri meseca.

„Da, na tri meseca. Ta njegova politika ima balanse. Kod nas se predstavlja kako samo ima prednosti. Ali sa druge strane nikada ne treba zaboraviti kolike iznose dobija Mađarska iz fondova Evropske unije, to su milijarde i milijarde godišnje.“

Mada su i oni imali malu „seću“ dok je bio Orban na vlasti.

„Da, dok je bio Orban. Mislim da Hrvatska dobija blizu dve milijarde evra. A mi smo bili na nekih 200 miliona evra, plus plan za rast koji nije teško ispuniti.“

A koje je koristi imala Ukrajina od posete Zelenskog Srbiji?

„Ukrajina je dobila potvrdu teritorijalnog integriteta od jedne zemlje koja je vrlo bliska Rusiji.“

Ali Srbija je oduvek podržavala teritorijalni integritet.

„Oduvek, da. Ali sada Zelenski može da kaže – evo jedna zemlja koja je vrlo bliska Rusiji, potvrđuje, odnosno govori o tome da će da poštuje naš teritorijalni integritet.“

Možemo li da govorimo o nekim posledicama na međunarodnom planu, kako pozitivnim tako i negativnim? Pozitivnim ako govorimo o nečemu što bi moglo da dođe sa strane kolektivnog Zapada i naravno da li nešto negativno može da dođe iz Moskve?

„Pozitivno je to što je, pre svega, kolektivni Zapad to kroz medije provukao, vrlo izraženo.“

Čak možda više nego neki domaći mediji.

„Pa, to ne znam, ali praktično na svim zapadnim vestima je pomenuta Srbija i poseta Zelenskog Srbiji. Kada Makron dolazi u Srbiju to se ne radi, zato što smo mi nebitni toliko za njih. Mislim, bitni smo, ali Makronova poseta je jedna rečenica eventualno u nekim glavnim vestima, da je bio u Srbiji. A ovo je bilo prilično praćeno. Znači, mi smo dobili jednu medijsku sliku da, evo, u Srbiju dolazi Zelenski. To je jedna stvar, jedna pozitivna stvar u zapadnim medijima kada smo mi u pitanju. Mada je u svim tim vestima podvučeno da smo mi tradicionalni saveznik Rusije na Balkanu.“

Da li je to, zapravo, više predstavljeno kao da i Srbija okreće leđa Rusiji?

„Ne, nego to je predstavljeno u smislu – bez obzira na to što je Srbija tradicionalni saveznik, Zelenski je došao u posetu Beogradu. Ali onda se to dalje ne komentariše, nego samo slede izjave Zelenskog u vezi sa samim ratom. Ali je činjenica, vidiš slike Vučića i Zelenskog iz Beograda, vidiš komentar da je došao u Beograd, i onda njegove izjave u vezi sa ratom u Ukrajini. To je otprilike neka slika koju smo dobili, a to je za nas pozitivno, ako govorimo o Evropskoj uniji. Jednostavno, razbijena je ta fama da smo mi apsolutno i bespogovorno, kako da kažem, mala ruska marioneta.“

A odgovor Kremlja?

„Odgovora Kremlja sigurno će biti. Oni nisu zadovoljni iz više razloga. Mislim, pre svega, da je taj ekonomski deo za njih mnogo problematičniji. Sama poseta Zelenskog manje-više, izjava da mi poštujemo teritorijalni integritet Ukrajine, a

„Mi smo dobili jednu medijsku sliku da, evo, u Srbiju dolazi Zelenski. To je jedna stvar, jedna pozitivna stvar u zapadnim medijima kada smo mi u pitanju. Mada je u svim tim vestima podvučeno da smo mi tradicionalni saveznik Rusije na Balkanu

oni, naravno, imaju pretenzije prema Ukrajini. Ali druga stvar je bitna, ekonomski deo, koji podrazumeva jednim delom i izvoz naoružanja, koji ne postoji zvanično, i objektivno ga nema. Izvoz municije postoji u Češku, postoji u Nemačku...“

U Bugarsku, čini mi se.

„To je nešto što objektivno postoji. To Rusi čini nezadovoljnim jer oni misle da bismo mi morali sada da vodimo računa gde ide to oružje i da, jednostavno, prekinemo izvoz tamo gde postoji i najmanja sumnja da bi to išlo Ukrajini. Ne znam baš ko toliko disciplinovano radi na tome, sem one zemlje koje imaju čvrste sankcije prema Ruskoj Federaciji, koje verovatno vode računa gde završava naoružanje i municija. Mada mnogo toga dolazi na rusko tržište zaobilaznim putem preko Kazahstana, preko nekih drugih zemalja. Sam Zelenski je rekao da komponente u ruskom naoružanju dobrim delom dolaze sa Zapada.“

Datum: 14.08.2026

Medij: Ekspres

Rubrika: Bez naslova

Autori: Marko R. Petrović

Teme: Ministarstvo rudarstva i energetike

Napomena:

Površina: 3124

Naslov: Ruska vizija Srbije je da bude Belorusija na Balkanu

Strana:

O tome se pričalo još od početka rata, od 2022. godine, da čipovi i mnogo toga još dolazi u Rusiju sa Zapada.

„Tako je. Posrednim putem. Iz Kine, naravno, dolazi najviše, ona im je najveća podrška, ali jedan deo tih elemenata dolazi sa Zapada.“

Govorili ste o tom ekonomskom delu koji najviše boli Rusiju, da li se nešto može reflektovati i na pregovore oko NIS-a?

„Naravno. Pogledajte, oni NIS prodaju i ne prodaju. To traje već mesecima. Drugo, nemamo dugoročno rešenje, ugovor za gas. To znači da je ruska vizija prema nama da mi treba da budemo Belorusija. To je njihova vizija o položaju Srbije u Evropi. Znači, Srbija je Belorusija broj 2 na Balkanu. Sa njihovog stanovišta to je nešto što je normalno. Sa našeg stanovništva to je suicidalno. Mi smo zemlja koja je deo Evropske unije, mada nije zvanično. U kom smislu. Mi sve računamo u evrima, mi smo

” Kada bismo mi sebe stavili u položaj Belorusije, mogli bismo da zaključamo vrata, odnosno da ugasimo svetlo

tržište Evropske unije i investicije koje dolaze kod nas su uglavnom evropske investicije, investicije iz država članica Evropske unije, i kineske investicije koje su važne u sektoru metalurgije, ali uglavnom su to fabrike praktično iz Francuske, Nemačke, Italije, koje su ovde otvorile pogone. Naš izvoz je defakto zasnovan na tome: 'Stelantisu', 'Mišlenu', 'Henkelu', 'Zidinu' naravno... To je otprilike to. Kada bismo mi sebe stavili u položaj Belorusije, mogli bismo da zaključamo vrata, odnosno da ugasimo svetlo.“

Da se vratimo na naoružanje i municiju. Eksplicitno je rečeno da tokom posete Zelenskog nije bilo reči o vojnoj saradnji.

„Bilo je reči, ono što je provelo pre dolaska Zelenskog bilo je nagoveštaja mogućnosti zajedničke proizvodnje dronova.“

Vidimo da će te proizvodnje biti, ali sa Izraelcima.

„To se zna da će da bude sa

Izraelcima i to je bilo zvanično. Ali bilo je raznih ideja, a opet to su sve posebni poslovi. Imate 'Čehoslovak grup', veliku češku kompaniju za proizvodnju oružja koja je prisutna u Srbiji kroz vlasništvo u '14. oktobru' iz Kruševca. Navodno su hteli da kupe jednu fabriku za proizvodnju motora u okolini Beograda. Reč je o tome da je bila ideja da 'Čehoslovak grup' zajedno sa nekim iz Ukrajine proizvodi dronove u Beogradu. Dakle, to ne bi bila zvanično naša kompanija. Da li se od toga odustalo, sam predsednik je govorio da je odustao od toga, i da ćemo mi sami proizvoditi dronove sa Izraelcima. Što se tiče samih dronova, to zaista postaje vrlo bitan segment. Kao što je u Drugom svetskom ratu bio tenk glavno sredstvo, sada dron postaje jedno od glavnih sredstava u ratu. Tako da za nas to jeste bitno, ali zvanično toga nema. Nema ni zvanično izvoza municije. Međutim, ima izvoza trećim stranama. Da li je realno zameriti Srbiji na tome, zato što ne postoji direktna komunikacija i prodaja naoružanja Ukrajini? Drugo, ni Rusi se nisu mnogo trudili da njihovo naoružanje ne stigne u Hrvatsku i u Bosnu i Hercegovinu. To je sve njihovo naoružanje, 'kalašnjikovi', pa su čak govorili da su poslali S300...“

A stizalo je i iz Ukrajine.

„I iz Ukrajine, pa naravno. Znače šta, to je jednostavno, ko ima naoružanje, želi da ga proda i da zaradi na tome.“

Bilo je reči i o saradnji posle rata, iako se ne nazire kad će taj rat da se završi. Koliki je tu potencijal za neke srpske firme da učestvuju u obnovi Ukrajine? >>

EKSPRES/ 13

Datum: 14.08.2026

Medij: Ekspres

Rubrika: Bez naslova

Autori: Marko R. Petrović

Teme: Ministarstvo rudarstva i energetike

Napomena:

Površina: 3124

Naslov: Ruska vizija Srbije je da bude Belorusija na Balkanu

Strana:

/INTERVJU

„Bio bi veliki potencijal. Šteta što je propao 'Energoprojekt'. To je bila firma koja bi zaista mogla da dobije poslove. Ne znam kakve su građevinske firme danas, u kom su stanju i da li su u stanju da učestvuju u obnovi posebno u Ukrajini. Ideja Ukrajine je da se kroz tu karpatsku inicijativu, koju spremaju, povežu vrlo usko sa okolnim zemljama iz Istočne Evrope gde smo mi, što je takođe mene iznenadilo, u paketu zajedno sa Poljskom, Mađarskom, Slovačkom, Češkom i Rumunijom. Bugarska nije, Grčka nije. To oni zovu Karpatska inicijativa, i misle da sa tim zemljama treba da imaju specijalne ekonomske odnose, u smislu razvoja infrastrukturnih projekata, zajedničkih povezivanja i njihovog učešća u ponovnoj izgradnji Ukrajine kroz korišćenje fondova Evropske unije. Mi se nalazimo u toj grupi država. Sadašnja situacija i naša ekonomska saradnja sa Ukrajinom na neki način nas kvalifikuju da dobijemo poslove posle rata. Naravno, države Evropske unije i Zapadne Evrope imaju prednost, ali sigurno da jedan deo poslova može da dođe i kod nas. Ali pitanje je koliko mi imamo kapaciteta da učestvujemo u tome.“

Deo država Zapadne Evrope će gledati da kroz te poslove i nadoknadi ono što su pomagali Ukrajincima u naoružanju, municiji...

„Sigurno. I ono što je veliki politički plus za nas koji nam je donela ta poseta, a što sam zaboravio da kažem, jeste činjenica, recimo, da je skinuta ogromna zastava Ukrajine na Kosovu, odnosno u Prištini. Što je za nas veoma dobro. Jer, pravo da vam kažem, zašto bi se Albanci tu postavili između

nas. Ukrajina i Rusija su dve slovenske zemlje koje su veoma bliske nama i šta imaju tu Albanci da se guraju. Oni su nama bliski, a ne Albancima. Za nas je taj rat tragedija i zbog našeg geopolitičkog i geostrateškog položaja, a i ne samo zbog toga, nego i na ljudskom planu. To su ipak ljudi koji su nama vrlo, vrlo bliski. Teško je gledati njihovo uzaludno stradanje koje traje skoro duže nego što je trajao Drugi svetski rat, a pri tome se ništa specijalno ne dešava. Ljudi ginu svakodnevno. To je mučna slika.“

Priština je htela, prosto, da kroz tu nekakvu iskazanu podršku Ukrajini sebe približi i Americi i EU.

„Tako je. Međutim, sada su se upecali, da tako kažem. Skinuli su tu zastavu Ukrajine i neka su je skinuli...“

Maske su pale.

„Maske su pale, što je dobro, jer Evropa sada može da vidi koliko je u stvari taktika Prištine, da tako kažem, prozirna.“

Koliko je ta podrška neiskrena.

„Neiskrena, da. Njih ne zanimaju ni Rusi ni Ukrajinci, a nas ipak zanimaju, bar na emocionalnom planu, ti ljudi. Drugo, došli su mnogi od njih da žive u Srbiji, tako da mi sve to vidimo.“

Bilo je u Srbiji i nekih oštih reakcija na posetu Zelenskog Beogradu. Grupa intelektualaca napisala je protestno pismo zbog njegovog dolaska. Ima raznih grupa koje se protive tome i ističu kako su Zelenski i Ukrajinci nacisti... Kako mislite da može ta poseta da se odrazi na unutrašnjem planu u Srbiji?

„Naš put ka članstvu u EU je osnovni motiv koji je doveo do dolaska Zelenskog u Beograd, da se pokaže da mi nemamo rusku spoljnu politiku, da imamo neku svoju spoljnu politiku koja nije skroz usaglašena sa evropskom, ali koja ima tendenciju da se približava evropskoj spoljnoj politici

„Znate šta, to je u kontekstu izbora. Uvek postoje proračuni da li je ta poseta meni donela plus ili mi je donela minus u biračkom telu. Biračko telo u Srbiji percipira Rusiju kao svog zaštitnika...“

Većina ljudi i dalje to misli.

„Većina ljudi smatra Rusiju ne samo prijateljskom, nego i bratskom državom koja nas štiti od svih zlih oko nas koji pokušavaju da nas unište. Oni to tako percipiraju, a onda se to posle toga prelijeva u spoljnoj politici. Onda je Iran dobar, kada vidite sve te televizijske programe, zato što je Iran saveznik Rusije. Redžep Tajip Er-

Datum: 14.08.2026

Medij: Ekspres

Rubrika: Bez naslova

Autori: Marko R. Petrović

Teme: Ministarstvo rudarstva i energetike

Napomena:

Površina: 3124

Naslov: Ruska vizija Srbije je da bude Belorusija na Balkanu

Strana:

dogan je dobar jer čim je saveznik Rusije, on je i naš saveznik i onda su svi super.“

Ali se u stvari zaboravilo da su ljudi iz Irana dolazili '90-ih ovde na ratište u Bosnu...

„Zaboravili su da je Iran centar islamizma, a taj islamizam Srbe ne može da vidi. Oni misle da smo mi remetilački faktor u Bosni i Hercegovini i da nas treba isterati kao što su nas isterali iz Hrvatske. Oni ne shvataju da Turska nikada nije iskren prijatelj. Možemo da imamo saradnju sa njima, ekonomsku, i da pokušavamo da radimo na površini, ali Turska radi protiv nas svakog dana.“

”
Ne mora
predsednik
države da dočeka
Zelenskog,
sigurno je to bila
neka zadržka da
ne bi baš toliko
bolo oči Rusiji

Pored ostalog, naoružava Kosovo.

„Tako je. Ali kada vi pogledate te televizijske programe, imate utisak da su vam Iranci mnogo bliži nego Ukrajinci, ili Turci. A pri tome sve je to oročeno na kratkom štapu. Zato što Rusija i Turska, istorijski gledano, nikada nisu uspele da izgrade odnos poverenja na duži rok, slično kao Rusija i Nemačka. Ili mi i Nemačka. Možemo da imamo ekonomsku saradnju, ali geostrateški interesi su različiti.“

Rusi i Nemci su možda najbolju saradnju imali u vreme Putina i Šredera.

„Jesu. Oni su pokušavali, to stalno pokušavaju. Oni su bili ubeđeni i u Prvom svetskom ratu i pre Prvog svetskog rata da će izgraditi sa Nemcima i ovo i ono. Pa su onda i Staljin i Hitler imali pakt Ribentrop-Molotov, Lenjin je imao mir iz Brest-Litovska. Stalno je ta iluzija kod njih prisutna i na kraju uvek to padne u vodu. Ne znam, postoje neki dublji razlozi koji govore o tome da su oni geostrateški suprotstavljeni do kraja jedni drugima. Isti je slučaj i sa Turskom i Rusijom. Tu je Crno more, određeni uticaji... To se kod nas prelijeva na taj način. A ovo što govorite o intelektualcima, oni su ti koji smatraju da mi bespogovorno treba da pratimo spoljnu politiku Rusije. To je njihova ideja jer u krajnjoj liniji drugog izbora nemamo, po njihovom mišljenju. I treba da pratimo sve što Rusi rade, da mi radimo isto.“

Da li je za njih, kao i za većinu ljudi koja podržava Rusiju, dakle ne samo za ove intelektualce, dolazak Zelenskog bio šok?

„Jeste. I sada je interesantna taktika SNS-a po tom pitanju. Oni su u jednom trenutku, to je moj utisak, u političkom smislu pokušali da minimizuju posetu Zelenskog, misleći da to može da utiče negativno. A onda su odjedanput shvatili da to ima prednosti u smislu isticanja nacionalnog ponosa, da je prijemom Zelenskog pokazao da ne zavisi ni od koga. Da si na putu nesvrstavanja, odnosno da možeš sa svima.“

Zapravo u svemu može da se nađe nešto dobro što može da se iskoristi.

„Tako je. Politički da se iskoristi. Ako je u prvom trenutku to shvaćeno kako smo uradili taj posao i to treba sad skloniti sa strane, u drugom trenutku, kada malo razmislimo o svemu tome, o posledicama, rečeno je – pa ne, to je u stvari dokaz da mi imamo svoju spoljnu politiku koja je nezavisna.“

Ima onih koji su primetili da Zelenskog nije dočeka Vučić na aerodromu, iako bi prema protokolu možda to bilo očekivano.

„Jeste, ali nije obavezno. Ne mora predsednik države da dočeka Zelenskog, sigurno je to bila neka zadržka da ne bi baš toliko bolo oči Rusiji. Ali nije naivno što je za to određena ministarka Dubravka Đedović Handanović, zato što tu postoji jedan energetski deo priče, a to je da mi ne možemo, odnosno da nije lako da izvezimo struju na tržište Evropske unije i kad imamo viškove, i to 70 odsto iz termoelektrana. A nije lako zato što oni imaju takse za zagađivanje vazduha koje dolazi iz termoelektrana, kada je reč o energetici. I to sada ide u Ukrajinu. Znači možemo da izvezemo tu struju u Ukrajinu, što je za nas dobro rešenje“

EKSPRES/ 15

Datum: 13.08.2026

Medij: Kompas

Rubrika: Bez naslova

Autori: Milan Božić

Teme: Ministarstvo rudarstva i energetike

Napomena:

Površina: 1032

Naslov: ZELENSKI PO DRUGI PUT MEĐU SRBIMA

Strana: 20,21

КОЛУМНА
УНИЦОХ

СРБОТОПИЈА

ЗЕЛЕНСКИ ПО ДРУГИ ПУТ МЕЂУ СРБИМА

МИЛАН БОЖИЋ

професор

Посета украјинског председника Београду открила је нешто важније од самог протокола и дипломатских порука: колико су емоције постале део српског погледа на међународне односе и колико нам је тешко да их раздвојимо од сопствених интереса

К

Када је Зеленски слетео на београдски аеродром, дочекала га је министарка енергетике. Истог тренутка је српском политичком крчмом почело коментарисање. Аха, није га дочекао Вучић. Намерно се обара протоколарност посете. Руси – митски „Руси“ јер се увек нешто што је дошло од власти у Русији, чак и ако није много важно означава са „Руси“ – запретили су. И, шта све не, попуните празнине својом маштом.

Када, оно, испред Палате „Србија“, дочекује га Вучић са све гардом и музиком. Све по правилу службе. Разговори, опет „како треба“. Два шефа државе у четири ока, па разговор делегација па заједничка прес-конференција. Један део крчме је заћутао, други део је рекао – то су га (митски) „Амери“ притисли – а, и то је добра ствар, значајан део крчме се

обсетио да међународни односи нису играчка и да Вучићева компликована маневрисања по свету имају не само смисла већ и разлоге који су за Србију егзистенцијални.

Мени се допао детаљ са дочека на аеродрому. Министарка енергетике је веома јасно подсећање Москви да је „НИС терор“ прешао све границе. Већ смо дебело загазили у

другу годину мучења са једномесечним и свакомесечним одлагањем санкција.

Иначе, за свакога ко је иоле погледао медије, посета је прошла као све нормалне посете светских лидера.

У том смислу, тешко да би захтевала неки коментар или анализу.

Један детаљ, какви детаљ, то је стена, јесте околност да Украјина није признала Косово. Закерала ће рећи да је то зато што се опире да јој Русија узме Доњецк. Свакако да је зато, али и Шпанија не признаје Косово јер зазире од каталонског и баскијског сепаратизма. Шпанија то чак и експлицитно наводи као разлог, па нам ништа не смета да им одобравамо и гледамо, такође са одобравањем, њихов фудбал.

Очигледно, ни ово није довољно. Дакле, посета Зеленског би прошла као посета грчког или словачког премијера, тачније нико је не би приметио?!

Е, па није. Иако су се медији „правили блесави“, српска јавност је осећала да ту „нешто није у реду“.

*Проблем
распрострањене
верзије српског
русофилства је
у оном придеву
„безрезервно“ из
радног назива.
Ако придев
„безрезервно“
додате уз било који
појам, свако ће
подићи обрве*

Datum: 13.08.2026

Medij: Kompas

Rubrika: Bez naslova

Autori: Milan Božić

Teme: Ministarstvo rudarstva i energetike

Napomena:

Površina: 1032

Naslov: ZELENSKI PO DRUGI PUT MEĐU SRBIMA

Strana: 20,21

Шта би био разлог.

И то је јасно.

Разлогу ћу дати радно име „национална обавеза на безрезервно русофилство“.

Само русофилија није нешто ни чудно ни необично. Русија нам је увек била савезник, порекло „по бабине линије“ нам је исто, вера је иста. Дакле, логично, зар не?

Али и за Украјину можемо рећи исто.

Као вишњу на шлагу на торти можемо додати да су Београд и север Србије 1944. године ослободиле јединице Трећег украјинског фронта под командом маршала Толбухина уз садејство јединица Другог украјинског фронта.

Још вас нисам убедио?

Наравно да нисам, а знам и да не могу.

Проблем распрострањене верзије српског русофилства јесте у оном придеву „безрезервно“ из радног назива.

Ако придев „безрезервно“ додате уз било који појам, свако ће подићи обрве. Зашто би онда и русофилство било безрезервно?

Уз све те емоције које се изливају по Србији, ми често заборавимо Русе који су својим потезима заслужили почит. Узећу пример из новије прошлости, којег би, очекујем, требало сви да се сећају. Премијер Русије, у време када је почело бомбардовање НАТО, 1999, био је Јевгениј Максимович Примаков (1929–2015). Био је у авиону на путу за Вашингтон када је чуо да је почело бомбардовање. Наредио је да се авион окрене и врати у Москву. Овај симболични гест постао је симбол отпора.

Занимљиво је и чудно да Јевгениј Максимович нема бар улицу у Београду!

Заузврат, да парадокс буде потпун, маршалу Толбухину је „одузета“ улица и „враћена“ енглеском предузетнику Макензију. Макензи је био способан предузетник, исушио је мочваре на Врачару и испарчелисао их у грађевинско

Када дођемо до праксе, прораде емоције. То је изгледа неки српски усуд и зато се Срби уче на грешкама а Енглези на Оксфорду

земљиште. Дакле, има неке заслуге за урбанизам, па чак и за Српску православну цркву јер је поклонио 80 ари земљишта на коме је данас Храм Светог Саве. Дакле може да „добе“ и неку улицу. Али узети улицу ослободиоцу Београда јесте шамар добром укусу.

Овде сам исписао оно што ми је на памети и души, али није лоше ни као опомена, чак и онима који нису безрезервни.

Но, вратимо се главном току. Посета Зеленског је и прилика за сазревање српске политичке јавне мисли.

Свако ће се лако па чак и радо сагласити са тезом „љубав је за љубав а сир је

за паре“, која означава прагматичност у вођењу не само унутрашње него и спољне политике.

Када дођемо до праксе, прораде емоције.

То је изгледа неки српски усуд и зато се Срби уче на грешкама а Енглези на Оксфорду.

Такав усуд се не отклања одједном, али вежба и рад помажу.

Рецимо, вежба звана „Санкције Русији“. Прво, немамо никакав интерес да их уведемо. Чак и да имамо, зашто бисмо антагонизовали и претварали ако не баш у непријатеља, а оно свакако у противника таквог гиганта? Русија је наш важан партнер чак и у овом ратном окружењу. Друго, сви то схватају. Бела кућа на то нема озбиљне примедбе. Има их, рецимо, Брисел. Но, када се мало очисти прашина, ми смо ту колатерална штета. Јер Брисел има проблеме да одржи било какав договор веома различитих тридесетак европских земаља које окупља. Посебан проблем је одржавање, скоро иронично назване, „Коалиције вољних“. Ту и има понеко вољан да се сукобљава са Русијом, али већина нема велико одушевљење да се сукобљава са Русијом и још заузврат има чисту штету – купује скупе енергенте. Дакле, када нас Брисел дисциплинује јер нисмо „ускладили спољну политику са ЕУ“, он пре свега удара пацке својим недисциплинованим чланицама.

Отворите новине и погледајте било коју међународну тему која се тиче и Србије. А, онда вежбајте према овом моделу.

Посета Зеленског је једна од таквих вежби, помаже да се навикамо на реални свет.

А ако неко пита зашто је Зеленски по други пут међу Србима, то није зато што је већ био, чак ни у тајној посети. Наслов сам ставио да бих вас привукао да прочитате текст. ■

Datum: 14.08.2026

Medij: Informer

Rubrika: Vesti

Autori: redakcija

Teme: Ministarstvo rudarstva i energetike

Naslov: Izolacija i obnova fasada na kućama

Napomena:

Površina: 33

Strana: 6

SUBVENCIJE DRŽAVE

Izolacija i obnova fasada na kućama

Građanima Zaječara uručena su 74 ugovora o subvencijama za unapređenje energetske efikasnosti stanova i porodičnih kuća, za šta je na prošlogodišnjem javnom pozivu opredeljeno 18,8 miliona dinara.

Državna sekretarka u Ministarstvu rudarstva i energetike Sonja Vlahović je istakla da je među 74 korisnika subvencija, 17 domaćinstava iz kategorije socijalno ranjivih građana koji su dobili subvencije u iznosu do 90 odsto vrednosti radova za zamenu stolarije, postavljanje izolacije i obnovu fasade.

Vreme: 13.08.2026 11:14

Medij: rs.bloombergadria.com

Link: <https://rs.bloombergadria.com/ekonomija/srbija/110971/uprkos-padu-inflacije-kamatne-stope-u-srbiji->

Autori: Anika Bečki

Teme: gorivo

Naslov: Uprkos padu inflacije, kamatne stope u Srbiji ostale nepromenjene

3874

Izvršni odbor Narodne banke Srbije (NBS) odlučio je na sednici u četvrtak da referentnu kamatnu stopu zadrži na nivou od 5,75 odsto, kao i da na nepromenjenim nivoima zadrži kamatne stope na depozitne (4,5 odsto) i kreditne olakšice (7,0 odsto).

Inflacija na petogodišnjem minimumu

Nakon što je zvanično potvrđeno u sredu da je inflacija u Srbiji u julu porasla za 1,9 odsto međugodišnje, indeks potrošačkih cena u zemlji usporio je na petogodišnji minimum. Na popuštanje godišnje inflacije ovog jula najviše su uticala pojeftinjenja u kategoriji hrane, koja u ponderu u indeksu potrošačkih cena u Srbiji učestvuje sa 28,15 odsto, a gde je pad cena počeo da se primećuje još krajem prošle godine.

Inače, centralna banka je u maju saopštila da projektuje da će inflacija do septembra ostati u granicama cilja od tri plus/minus 1,5 odsto, dok bi krajem ove i početkom naredne godine mogla privremeno da pređe gornju granicu ciljanog raspona, pre nego što se sredinom 2027. ponovo vrati u željeni raspon.

Posle isteka šestomesečne primene (od septembra prošle do februara ove godine) državne uredbe kojom su ograničene trgovinske marže, došlo je do očekivanog pojačanog rasta cena, pa je tako u maju inflacija skočila na 3,5 odsto, što je bio najbrži međugodišnji rast od avgusta 2025. Poređenja radi, tokom trajanja vladinih mera inflacija je bila ispod tri odsto. A onda je jun doneo 2,7 odsto, što je bilo daleko ispod očekivanja analitičara.

Uz to, država je ove godine - zbog eskalacije sukoba između Sjedinjenih Američkih Država i Irana, te posledične inflacije na tržištu energenata - intervenisala i na tržištu goriva, a mere su uključivale smanjenje akcize na gorivo, uz već ranije uspostavljena administrativna ograničenja (u zemlji se svakog petka određuju cene naftnih derivata). Efekti kretanja na svetskom tržištu energenata mogli bi, prema procenama pojedinih stručnjaka, biti veći na ukupnu inflaciju u Srbiji ako visoke cene potraju duže i time iscrpe kratkoročne mere države.

Pošto odluke američkih Federalnih rezervi (Fed) umnogome utiču na ostale svetske ekonomije, odluka o blažim podacima o inflaciji u SAD ove srede smanjila je strahove investitorima o mogućem povećanju kamatnih stopa.

Štaviše, globalne akcije nastavile su da rastu i približile se rekordnim vrednostima, dok su obveznice takođe ojačale. Blaži podaci o inflaciji u SAD daju Fed-u, koji predvodi Kevin Warsh, više prostora da zadrži kamatne stope na sadašnjem nivou. Time je ublažena jedna od ključnih briga tržišta. Ipak, trajni pritisci na cene i nestabilno tržište nafte komplikuju stanje cena, zbog čega trgovci pažljivo prate nove ekonomske podatke.

"Primetno usporavanje bazne inflacije u SAD upravo je ono što je predsedavajućem Fed-a Warshu bilo potrebno kako bi se izvukao iz situacije u kojoj je povećanje kamatnih stopa delovalo kao jedina opcija", rekao je Vishnu Varathan, šef makroekonomskih istraživanja za Aziju bez Japana u Mizuho banci. "To Fed-u, a posebno Warshu, pruža ključan prostor za vođenje monetarne politike i ponovno uspostavljanje kredibiliteta, bez gubitka kontrole nad narativom i donošenjem odluka o monetarnoj politici."

Potrošačke cene u SAD porasle su 0,2 odsto u julu u odnosu na prethodni mesec, pokazao je vladin izveštaj objavljen u sredu, u skladu sa očekivanjima ekonomista, dok je jedan od ključnih pokazatelja

Vreme: 13.08.2026 11:14

Medij: rs.bloombergadria.com

Link: <https://rs.bloombergadria.com/ekonomija/srbija/110971/uprkos-padu-inflacije-kamatne-stope-u-srbiji->

Autori: Anika Bečki

Teme: gorivo

Naslov: Uprkos padu inflacije, kamatne stope u Srbiji ostale nepromenjene

bazne inflacije zabeležio najsporiji rast od marta 2021. godine.

Ipak, zabrinutost zbog uporne inflacije i rastućih budžetskih deficita doprinela je tome da prinosi na američke državne obveznice dužeg roka ostanu povišeni. Očekuje se da će aukcija 30-godišnjih obveznica u četvrtak biti održana uz najvišu kamatnu stopu finansiranja u poslednjih 25 godina, nakon što je aukcija 10-godišnjih obveznica vredna 42 milijarde dolara privukla najviši prinos od 2007. godine.

Dinamika kretanja cena

Slabe očekivanja o povećanju kamata Fed-a

Vreme: 13.08.2026 11:30

Medij: bif.rs

Link: <https://bif.rs/2026/08/kakve-nas-cene-avio-karata-cekaju-kad-odu-vizer-i-rajaner/>

Autori: Redakcija

Teme: gorivo

Naslov: Kakve nas cene avio-karata čekaju kad odu Vizer i Rajaner?

5333

Osim što iz Srbije praktično ne možete nigde vozom u inostranstvo osim do Crne Gore, od ove godine će napeto stanje u avio-industriji naterati građane da dva puta mere pre... Osim što iz Srbije praktično ne možete nigde vozom u inostranstvo osim do Crne Gore, od ove godine će napeto stanje u avio-industriji naterati građane da dva puta mere pre nego što krenu da razmišljaju o putovanju. Cene karata su već otišle uvis zbog opšteg stanja sa cenama goriva u svetu, kao i zbog domaćih problema sa sankcijama NIS-u, a sada nam se spremaju nova poskupljenja karata za avion. Ovog puta, razlog je, kako tvrde sagovornici Nove ekonomije, koncesija Vansiju koju je država dala za aerodrom Nikola Tesla, a koja istiskuje svaku ozbiljnu konkurenciju. To će uticati i na turizam i na građane, a ovog puta povećanje cena barem u Srbiji nije posledica rata u Iranu već nespremnosti naših vlasti da se uopšte upuste u pregovore sa low-cost kompanijama, kao i već pomenute situacije sa NIS-om. S jedne strane, putnici iz Beograda će po svemu sudeći ostati bez Vizera kao jeftinog prevoznika koga država istiskuje sa beogradskog aerodroma, očigledno u korist Er Srbije, dok se iz Niša povlači Rajaner, navodeći regulatorne probleme u nabavci goriva, što sugerše da je u pitanju problem s NIS-om, ali sagovornici Nove ekonomije objašnjavaju da je u pozadini zapravo obaveza koju je preuzela država da spreči "preveliki" razvoj niškog aerodroma, koji bi naštetio Vansijevom poslovanju na "Nikoli Tesli" u Surčinu. Predrag Vujović, nekadašnji direktor JAT-a, kaže da je neminovno da će cene karata da rastu, a da će povlačenje niskotarifnih avio-kompanija štetiti ne samo građanima, već će gubitak biti i za budžet Srbije u koji se neće slivati naknade za prelete. On je upozorio i na treću moguću štetu koja se smeši Srbiji zbog uvedene koncesije na beogradskom aerodromu. "U bilo kojoj delatnosti, ako nema konkurencije, onaj koji ostane na tržištu sam određuje cenu. Air Serbia, kao jedini prevoznik na stabilnim linijama poput one za Moskvu, može da postavlja uslove kakve želi. I naravno da to znači da će cene ići gore. Država je donela odluku da sebi uskrati dobit u budžetu time što ne pregovara na mestima gde bi to trebalo (konkretno sa Rajanerom). Građani trpe dvostruku štetu - plaćaju skuplje karte zbog nedostatka konkurencije i istovremeno finansiraju budžetske gubitke nastale zbog loših ugovora", objašnjava Vujović. On smatra da je jasno da je država rešila da podržava nacionalnog avio-prevoznika "koji i nije nacionalni", te da gubitak konkurencije može da naškodi samo ovoj zemlji i njenim građanima. Vujović objašnjava i da Direktor civilnog vazduhoplovstva postupi po nalogu onoga ko postavlja rukovodstvo, što utiče na to koga će pustiti da leti. Iako Direktor tvrdi da nikome nije zabranio letenje, to se radi indirektno postavljanjem nemogućih termina (npr. dozvola za letove samo između 1:00 i 3:00 ujutru), što ozbiljne kompanije ne mogu da prihvate, kaže sagovornik Nove ekonomije. A koji bi to treći trošak u celoj ovoj situaciji mogao da optereti još građane, povrhu svega ovoga? Vujović navodi primer iz Mađarske, gde je država morala da nadoknadi razliku u saobraćaju koja je bila predviđena prilikom potpisivanja koncesije, jer se planirani obim nije realizovao, što bi moglo da sačeka i Srbiju. Prema njegovom mišljenju, sve govori u prilog tome da Srbija protežira Vansi i koncesiju, a da pritom ne omogućava uopšte konkurenciju, već je guši. To direktno koristi samo francuskom koncesionaru, dok značajno šteti Srbiji. Odlazi i drugi low cost Izvori Nove ekonomije iz vazduhoplovne branše objašnjavaju i drugu stranu trenutnog raskola između Rajanera i Srbije. Kako tvrde, low-cost kompanije kao i svugde u svetu pokušavaju da što više spuste cene troškova poslovanja u zemljama iz kojih lete. U Nišu je po

Vreme: 13.08.2026 11:30

Medij: bif.rs

Link: <https://bif.rs/2026/08/kakve-nas-cene-avio-karata-cekaju-kad-odu-vizer-i-rajaner/>

Autori: Redakcija

Teme: gorivo

Naslov: Kakve nas cene avio-karata čekaju kad odu Vizer i Rajaner?

tim navodima Rajaner želeo da izdejstvuje bolju ponudu od dosadašnje, što je država odbila jer im je već izašla u susret mnogim olakšicama, a naročito u vezi sa gorivom. Srbija je u problemu sa dotokom avio-goriva jer je Naftna industrija Srbije pod sankcijama, pa avio-kompanije većinom i ne pune gorivo u Srbiji. Aleksandar Seničić, direktor YUTA (Nacionalne asocijacije turističkih agencija Srbije), kaže da iako nije detaljno upoznat sa situacijom, misli da je do problema došlo zbog nedovoljnog interesovanja za letove Rajanera. Činjenica je da je za većinu Srba čak i low-cost let nedostižan, a nedavne statistike o tome koliko njih uopšte može da priušti letovanje govore u prilog toj tezi. Seničić veruje da karte neće poskupeti već da neće biti izbora da se jeftinije leti jer iz Srbije odlaze dve low-cost kompanije koje su do sada radile - i Vizer i Rajaner. "Ne postoji jasan plan i određene operacije u Nišu će se obavljati u manjem obimu. Svakako da će to štetiti turizmu, a bez obzira na način analize, država je u gubitku zbog trenutne situacije u avio-saobraćaju", kaže Seničić. Srbija rizikuje povratak na staro stanje kada u Srbiji nije bilo low-cost letova. Seničić navodi da bi se sa jasnim planom kada je u pitanju avio saobraćaj moglo nešto i postići u ovoj oblasti, recimo da se drugi manji aerodromi u zemlji angažuju isključivo za low cost letove. No, ovakvih planova u državi nema, a to je ono što oba sagovornika navode kao veliki gubitak. Izvor: Nova ekonomija Foto: Pixabay

Vreme: 13.08.2026 11:44

Medij: bif.rs

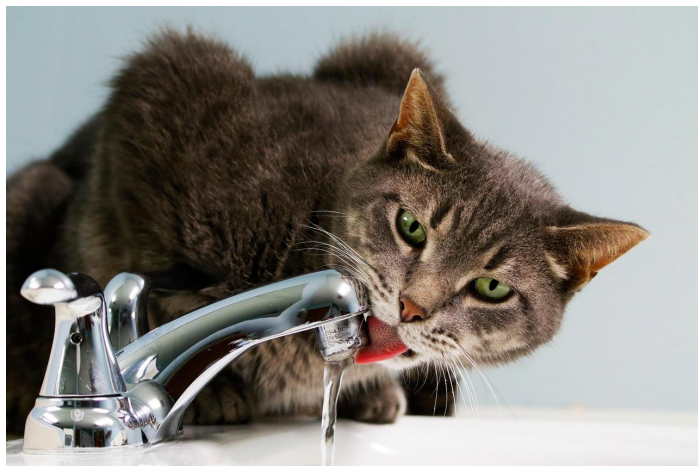
Link: <https://bif.rs/2026/08/inflacija-u-julu-usporila-na-19-odsto-vodosnabdevanje-za-godinu-dana->

Autori: Redakcija

Teme: gorivo

Naslov: Inflacija u julu usporila na 1,9 odsto: Vodosnabdevanje za godinu dana poskupelo za 21 procenat

2307

Potrošačke cene u julu 2026. godine su, u odnosu na isti mesec 2025, povećane 1,9 odsto, objavio je Republički zavod za statistiku. Na mesečnom nivou zvanična statistika beleži pad cena... Potrošačke cene u julu 2026. godine su, u odnosu na isti mesec 2025, povećane 1,9 odsto, objavio je Republički zavod za statistiku. Na mesečnom nivou zvanična statistika beleži pad cena od 0,2 odsto. Prema izveštaju RZS, hrana je u julu ove godine, u odnosu na jul 2025, jeftinija za sedam odsto - podsetimo, ovaj procenat je za jun u odnosu na isti mesec prošle godine iznosio 4,3 odsto. Kada je reč o poskupljenjima, RZS beleži rast cena bezalkoholnih pića, za 0,8 odsto, potom kafe i njenih supstituta za 1,7 odsto, sokova za 2,5 odsto. Skuplja su i alkoholna pića - za 5,3 odsto, a pivo za 6,8 odsto. Duvan je za godinu dana poskupeo za 7,1 procenat. Čišćenje, šivenje, popravka i iznajmljivanje odeće poskupelo je za 9,6 odsto. Kirije su uvećale cenu 12,5 procenata, usluge održavanja, popravke i obezbeđenja stanova za 11,6 odsto, a vodosnabdevanje za čak 21 odsto. Za godinu dana poskupele su i usluge održavanja i popravke vozila, i to za 12,1 odsto. U sličnom procentu poskupeli su i paketi telekomunikacionih usluga - za 12,5 odsto. Fotografske usluge su od prošlog do ovog jula poskupele 26 procenata, a paket aranžmani za 23,2 odsto. Mesečna inflacija Cene proizvoda i usluga lične potrošnje u julu 2026. godine, u odnosu na jun 2026. godine, u proseku su snižene za 0,2 odsto. "Posmatrano po glavnim grupama proizvoda i usluga klasifikovanih prema nameni potrošnje, u julu 2026. godine, u odnosu na prethodni mesec, pad cena je zabeležen u grupama Hrana i bezalkoholna pića (-2,0%), Odeća i obuća (-0,7%) i Obrazovanje (-0,6%). Rast cena je zabeležen u grupama Rekreacija, sport i kultura (6,2%), Alkoholna pića i duvan (1,3%), Zdravlje (0,8%), Transport (0,5%)", navodi RZS. Rast cena je zabeležen i u grupama Nameštaj, oprema za domaćinstvo i tekuće održavanje stana i Restorani i hoteli (za po 0,3%) i u grupama Stanovanje, voda, električna energija, gas i ostala goriva, Predmeti i usluge lične nege, socijalne zaštite i ostale usluge i Informisanje i komunikacije (za po 0,2%). Cene ostalih proizvoda i usluga na mesečnom nivou se nisu bitnije menjale. Izvor: N1, autor Daniela Ilić Krasić Foto: Pixabay

Vreme: 13.08.2026 12:55

Medij: blic.rs

Link: <https://www.blic.rs/biznis/privreda/nova-era-folkswagen-radi-nesto-sto-dosad-nikada-nije/wfhz78q>

Autori: Blic

Teme: gorivo

Naslov: Volkswagen ovim modelom vozila ulazi u novu eru: Krije većinu tehničkih detalja, evo šta se zasad zna

3596

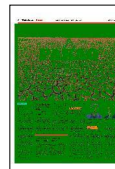
Folkswagen otvara novo poglavlje u dugoj istoriji svojih kamper kombija. Na Salonu karavana u Diseldorfu krajem avgusta predstaviće ID. California Cruise, prvi potpuno električni kamper kombi njihovog brenda, razvijen na bazi ID. Buzz. Za sada je to koncept, ali ambicije Volkswagena su mnogo veće od jednokratne studije. ID. California Cruise je namenjen da postavi temelje za potpuno novu porodicu električnih kamper kombija, čiji bi serijski modeli trebalo postepeno da stignu do 2028. godine. Svetska premijera je zakazana za Salon karavana u Diseldorfu, koji se održava od 28. avgusta do 6. septembra 2026. godine. Današnja California je bazirana na Multivan-u, dok je veća Grand California bazirana na Crafter-u. Kupci koji su želeli potpuno električni fabrički proizveden Volkswagen kamper kombi do sada nisu imali takvu opciju. ID. California Cruise to menja. Osnova je električni ID. Buzz, model čiji retro dizajn već snažno podseća na legendarne Volkswagen kombije. Volkswagen trenutno krije većinu tehničkih i praktičnih detalja. Prva objavljena fotografija prikazuje zadnju klupu koja se pretvara u krevet, ali još nije poznato da li će konačna verzija imati klasičnu kuhinju, ugrađene ormare ili uvlačivi krov kakav poznajemo iz tradicionalne Kalifornije. Unutrašnjost će biti jedan od najzanimljivijih delova projekta. ID. Buzz ima klizna vrata sa obe strane, što otežava postavljanje klasične fiksne kuhinje uz bočnu stranu kabine. Volkswagen će stoga morati da pronađe drugačija i verovatno modularnija rešenja. Pošto je ID. California Cruise baziran na ID. Buzz-u, postojeća tehnologija pokazuje šta bi potencijalno moglo biti dostupno. Trenutni ID. Buzz nudi nekoliko verzija pogona i baterija, sa snagom od 190 do 340 KS i deklarisanim dometom, u zavisnosti od verzije, između približno 359 i 485 kilometara. Najmoćnije verzije podržavaju jednosmerno punjenje do 200 kW. Međutim, ove brojke za sada ne treba automatski pripisati novom kamperu. Dodatna kamp oprema povećava težinu i može uticati na potrošnju goriva, nosivost i domet, a Volkswagen će konačne tehničke podatke objaviti tek na lansiranju. Ideja o električnom kamperu California nije nova. Volkswagen je razmatrao takvu verziju ID. Buzz-a pre nekoliko godina, ali je projekat odložen. U to vreme, jedan od glavnih problema bila je težina. Baterija, kamp oprema, putnici i prtljag mogli bi da pomeraju ukupnu dozvoljenu težinu preko granice koja je praktična za vozače sa redovnom B vozačkom dozvolom. Pojava ID. California Cruise-a pokazuje da Volkswagen ipak nije odustao od ideje. Zanimljivo je da proizvođač paralelno istražuje i znatno lakša kamp rešenja. Na istom sajmu, predstaviće California Beach sa modularnom opremom razvijenom u saradnji sa Stuff Bubble-om. Među zanimljivim karakteristikama su kuhinja na naduvavanje težine manje od deset kilograma i lagan sistem kreveta koji se može brzo ukloniti iz vozila. Najvažnija vest stoga nije samo jedan električni kamper, već Volkswagenova objava da ID. California Cruise predstavlja početak šire električne porodice. Dodatni potpuno električni kamperi trebalo bi postepeno da stignu do 2028. godine, što postavlja pitanje da li će veći model po uzoru na Grand California jednog dana biti električan. Cena, tačan domet, kapacitet baterije, raspored kabine i početak prodaje ID. California Cruise još nisu objavljeni. Očekuje se da će Volkswagen dati odgovore na bar neka od ovih pitanja krajem avgusta u Diseldorfu. Međutim, već je jasno da jedna od najpoznatijih evropskih porodica kampera prvi put ozbiljno ulazi u potpuno električnu eru. (Izvor: Tportal)

Datum: 14.08.2026
Medij: Kurir
Rubrika: Biznis
Autori: Tatjana Subotić
Teme: gorivo

Napomena:
Površina: 769

Naslov: PAKAO

Strana: 8

PAKAO

VREMENSKI USLOVI PALE I NOVČANIKE

Ekstremne vrućine, suša i nizak vodostaj već ostavljaju posledice na privredu Srbije, ekonomisti upozoravaju na mogući uticaj na cene hrane, energenata i goriva

Tatjana Subotić

Ovo leto još nije ispostavilo ceo račun! Dok temperature ruše rekorde, suša prazni reke, a požari gutaju šume, ekonomisti upozoravaju da bi ekstremne vrućine Evropsku uniju samo ove godine mogle da koštaju oko 180 milijardi evra. Struja se proizvodi teže upravo onda kada je klima-uređaji troše najviše, barže na niskom Dunavu prevoze tek deo uobičajenog tereta, a prinosi kukuruza i soje u Srbiji već su pod ozbiljnim pritiskom. U Deliblatskoj peščari izgorelo je između sedam i osam odsto šume, dok su drva i pelet već skuplji nego prošle godine. Znači li to da nas posle apokaliptičnog leta čeka ekonomski vrela jesen, to jest skuplja hrana, energija, prevoz i ogrev? Struje će, kažu, biti, ali po kojoj ceni i ko će na kraju platiti klimatski račun?

Ovim temama za emisiju

Pod pritiskom su proizvodnja struje, poljoprivreda i transport

ju „Redakcija“ na Kurir televiziji govorili su Nebojša Atanacković iz Unije poslodavaca Srbije i Bojan Stanić iz Privredne komore Srbije. - Što se tiče privrede Srbije, jeste da smo u znatnoj meri zavisni od poljoprivrede, ali nismo

toliko zavisni od rečnog toka Dunava kao, na primer, privrede Nemačke ili Austrije. Kada pogledate njihove medije, tamo se gotovo svakodnevno govori o uticaju niskog vodostaja na transport, energetiku i poljoprivredu. Kada govorimo o cenama, trenutno imamo blag pritisak na njihov rast. Stopa inflacije je relativno niska i na poslednjem merenju iznosila je 1,9 odsto, što je rezultat, između ostalog, dobrog roda voća i povrća. Cena hrane je međugodišnje pa-

la i u junu i u julu - rekao je Stanić.

Šta čeka privredu

Ocenio je da će kretanje poljoprivredne proizvodnje i domaće potrošnje imati znatan uticaj na privredne trendove u narednom periodu.

- Sada ćemo videti kako će kukuruz i soja izdržati drugi deo leta, s obzirom na to da se njihova žetva očekuje u septembru, odnosno za kukuruz u pojedinim delovima zemlje i početkom oktobra. Kukuruz je, inače, naš najznačajniji izvozni poljoprivredni proizvod. Kada govorimo o privrednoj aktivnosti, ona je trenutno pre svega zasnovana na unutrašnjim faktorima, kao što su infrastruktura i infrastrukturni projekti, a kruna svega je Ekspo. Tu je i rast domaće potrošnje, između ostalog zbog najavljenih državnih davanja, penzija i drugih mera. Svakako, imamo i realan rast zarada.

Atanacković je upozorio da rast cena energenata i nepovoljna hidrološka si-

▲ Nebojša Atanacković

▲ Bojan Stanić

tuacija dodatno opterećuju srpsku privredu i građane.

Problemi sa svih strana

- Problemi o kojima smo do sada govorili odnose se na celokupnu privredu, odnosno na sve nas - ne samo na privrednike već i na potrošače i građane Srbije. Problemi koji se izdvajaju kao evropski u velikoj meri postali su i naši unutrašnji problemi. Nijednoj privredi, pa ni našoj, ne odgovara rast cena energenata. S jedne strane, zbog geopolitičkih razloga i ratova raste cena pojedinih osnovnih energenata, a s druge imamo problem izazvan hidrološkom situacijom. Sve to dodatno

opterećuje našu privredu - kaže on.

- Jedna od naših prednosti bila je to što smo imali jeftinije energente u odnosu na većinu zapadnoevropskih zemalja. Međutim, sad je to ugroženo, posebno zato što ne možemo da proizvedemo dovoljno električne energije. Potrošnja tokom leta počinje da bude na nivou koji smo ranije imali usred zime, dok su energetske mogućnosti ograničene. Cene goriva na pumpama kod nas u velikoj meri se kontrolišu smanjenjem akciza. Postoji mogućnost njihovog dodatnog smanjenja ukoliko cene sirovina ponovo znatnije porastu - zaključio je Atanacković.

MRAČNE PROGNOZE IEA

Nedostaje 1,8 miliona barela nafte dnevno

● Međunarodna agencija za energetiku (IEA) u danas objavljenom izveštaju znatno je pogoršala prognozu za svetsko tržište nafte, upozorivši da bi u trećem kvartalu ove godine potražnja mogla da bude za čak 1,8 miliona barela dnevno (mb/d) veća od ponude. Agencija je u julu očekivala minus od oko 800.000 barela dnevno, što znači da je novu prognozu pogoršala za oko milion barela dnevno, navodi se u izveštaju.

Vreme: 13.08.2026 14:07

Medij: [espreso.co.rs](https://www.espreso.co.rs)

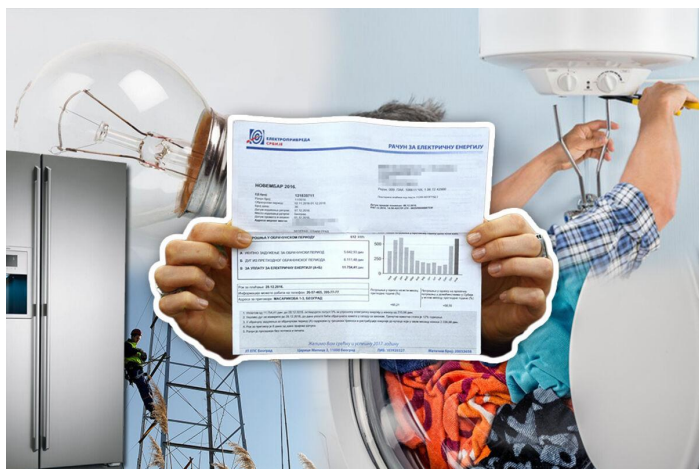
Link: <https://www.espreso.co.rs/vesti/ekonomija/1615182/kada-pocinje-jeftina-struja-u-razlicitim-delovima->

Autori: Ana Petrović

Teme: Agencija za energetiku

Naslov: Zašto u nekim delovima Srbije jeftina struja počinje u 22 sata, a negde u ponoć? Oglasili se iz Elektro distribucije

2305

Srbija je podeljena na tri zone za primenu niže tarife - Beograd, Vojvodinu i centralnu Srbiju

Sva domaćinstva sa dvotarifnim brojilima u Srbiji tokom dana električnu energiju troše po višoj i nižoj tarifi. Reč je o popularno nazvanoj "skupoj" i "jeftinoj struji", koje se smenjuju tokom svakog dana, a razlika u potrošnji se i te kako oseti u novčaniku. Oni koji ciljano čekaju da veš mašinu uključe "čim počne jeftina struja", treba da znaju da doba primene jeftine struje nije isto u celoj Srbiji.

Apel državnih zvaničnika građanima da racionalno troše struju zbog dugotrajnog toplotnog talasa i rekordno niskog vodostaja Dunava, što dovodi do najniže proizvodnje električne energije od puštanja u rad HE Đerdap 1, prvenstveno se odnosi na smanjivanje utrošenih kilovat-časa.

Građani, pak, štednju struje najčešće posmatraju kroz račun koji treba da plate, stoga većinu aparata koji važe za velike potrošače energije uglavnom uključuju po nižoj tarifi - noću.

Ovo važi za sve one koji imaju dvotarifna brojila.

Tako se dnevni utrošak električne energije obračunava 16 sati po višoj tarifi, a osam sati po nižoj.

"Jeftina struja" traje osam časova svakog dana, ali ne započinje za svako domaćinstvo u Srbiji u isto vreme, iako je uvek reč o noćnim satima.

Doba primene niže tarife određeno je Metodologijom za određivanje cene električne energije za garantovano snabdevanje koju je usvojila Agencija za energetiku Republike Srbije (AERS), kažu u Elektro distribuciji Srbije (EDS).

"Primena 'niže dnevne tarife' u zavisnosti od distributivnog područja u Srbiji počinje između 22.00 i 24.00 časa i traje neprekidno osam časova svakog dana bez obzira na sezonske promene u računanju vremena, vikend, neradne dane, državne ili verske praznike", navode u EDS.

Srbija je, ističu, podeljena na tri zone za primenu niže tarife - Beograd, Vojvodinu i centralnu Srbiju.

"Na području Beograda signal za promenu tarifa na brojilima šalje se automatski daljinskim putem iz komandnog centra distribucije i niža tarifa primenjuje se od 24.00 do 8.00 časova. Na području Vojvodine niža tarifa se primenjuje od 23.00 do 7.00, a u centralnoj Srbiji od 22.00 do 6.00 časova", navode u Elektro distribuciji.

Nižu i višu tarifu, podsećaju, mogu da koriste isključivo domaćinstva koja imaju dvotarifna brojila.
(Espresso / N1)

Vreme: 13.08.2026 08:18

Medij: n1info.rs

Link: <https://n1info.rs/biznis/nekome-jeftina-struja-u-22-casa-nekome-u-ponoc-u-kojoj-ste-zoni/>

Autori: D. K.

Teme: Agencija za energetiku

Naslov: Nekome jeftina struja u 22 časa, nekome u ponoć: U kojoj ste zoni

1929

Takozvana jeftina struja za domaćinstva sa dvotarifnim brojilom traje osam časova, ali ne počinje u isto vreme za sve građane u Srbiji.

Apel državnih zvaničnika građanima da racionalno troše struju zbog dugotrajnog toplotnog talasa i rekordno niskog vodostaja Dunava, što dovodi do najniže proizvodnje električne energije od puštanja u rad HE Đerdap 1, prvenstveno se odnosi na smanjivanje utrošenih kilovat-časova. Građani, pak, štednju struje najčešće posmatraju kroz račun koji treba da plate, stoga većinu aparata koji važe za velike potrošače energije uglavnom uključuju po nižoj tarifi - noću. Ovo važi za sve one koji imaju dvotarifna brojila. Tako se dnevni utrošak električne energije obračunava 16 sati po višoj tarifi, a osam sati po nižoj. "Jeftina struja" traje osam časova svakog dana, ali ne započinje za svako domaćinstvo u Srbiji u isto vreme, iako je uvek reč o noćnim satima. Doba primene niže tarife određeno je Metodologijom za određivanje cene električne energije za garantovano snabdevanje koju je usvojila Agencija za energetiku Republike Srbije (AERS), kažu za portal N1 u Elektrodistibuciji Srbije (EDS). "Primena 'niže dnevne tarife' u zavisnosti od distributivnog područja u Srbiji počinje između 22.00 i 24.00 časa i traje neprekidno osam časova svakog dana bez obzira na sezonske promene u računanju vremena, vikend, neradne dane, državne ili verske praznike", navode u EDS. Srbija je, ističu, podeljena na tri zone za primenu niže tarife - Beograd, Vojvodinu i centralnu Srbiju. "Na području Beograda signal za promenu tarifa na brojilima šalje se automatski daljinskim putem iz komandnog centra distribucije i niža tarifa primenjuje se od 24.00 do 8.00 časova. Na području Vojvodine niža tarifa se primenjuje od 23.00 do 7.00, a u centralnoj Srbiji od 22.00 do 6.00 časova", navode u Elektrodistibuciji. Nižu i višu tarifu, podsećaju, mogu da koriste isključivo domaćinstva koja imaju dvotarifna brojila.

